

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. SZOMBAT, július 7.

180. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.
Megfelelnek mindennap reggel, délután és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A kegyetlen pénz

Az öngyilkosság nem mindennapi, igazi nagykonceptiójú férfiulhoz méltó nemét választotta a pénz hadseregének egyik legagilisabb és legvakmerőbb generálisa. Revolver, kötél vagy méreg: sablonos és nem is egészen biztos rekvizitumai a megunt élet gyors likvidálásának. Löwenstein Alfréd belga bankár sokkal eredetibb egyéniség, semmint ilyen eszközhöz folyamodott volna, amikor mérleget csinálva, megállapította, hogy *rien ne va plus* — nincs tovább. A legismertebb és leghatalmasabb pénzfejedelmek egyike luxusrepülőgépen, két titkárnője társaságában ezer méterre szállt föl a földi gondok fölé, majd diszkrétan félrevonult, kinyitott egy ajtót és eltűnt a La Manche-csatorna hullámaiban, a kombinációk egész raját rebtentve föl és még halópóraiban is diktálva az európai értéktözsdeknek, ahol az árfolyamok vezénylő tábornokának tragédiája nagy áreséseket idézett elő.

A szerény méretekhez idegzett kispolgári gondolkodás szédülve tekintett fel azokba a régiókba, ahova az utóbbi két évtizedben a konjunktúra kiválasztott kegyeltjei fölemelkedtek. A német nehézipar legfőbb reprezentánsát az újsághírekből táplálkozó közvélemény nem Kruppban, hanem Stinnesben látta, akinek bányáiról, gyáraitól és a legkülönbözőbb vállalatairól legendákba nyúló adatokat tornyoztak föl a riporterek. A nemzetközi pénzvilág éléről mintha lesiklottak volna az évszázados hagyományokon fölépült bankcégek közismert és irigyelt főnökei s a börzék a Castiglioniak, Boselek és Löwensteinok nevével visszhangzottak. Áhítatos csodálkozás röpködte körül a hirtelen nőtt pénzügyi nagyságok karrierjét, amelynek pazar romantikája mellett elhalványult a Rotschildok és Bleichröderek híre. Ki beszélt Rotschildról, amikor a lapok közgazdasági rovatában naponta himnuszok zendültek meg az új tőzsdei fenomenének lélekzetelállítóan bravuros tranzakcióiról?

Maga Löwenstein több mint hatvan millió dollár értékű papirok felett rendelkezett, konzerneket létesített, amerikai pénzesoportokkal bocsátkozott harcra és megteremtette az International Holding Companyt, amelyben rengeteg kiterjedésű üzletei összpontosultak. Már-már azon a ponton állott, hogy bevonulhat a Banque de Bruxellesbe, amiáltal pénzügyi helyzete véglegesen stabilizálódott volna. De a rendkívül ügyesen fölszerelt és szerencsésen üzembe helyezett kolosszális gépezetben valahol meglazult egy csavar. Löwensteinnek médiónehézségei támadtak és villámgyorsan terjedt el a hír, hogy Brüsszelben világraszóló krach készül. A bankár, akinek eddig minden arannyá vált a kezében, nem akarta bevárni az összeomlást, hanem végrehajtotta azt az utolsó tranzakciót, amely valamennyi fájó problémát egyszeriben és a legradikálisabban megoldja.

A pénz titokzatosan félelmetes dinamikája tárul fel Löwenstein tragédiájában. A semmiből kiburjánzott nagytőkés számára nincs megállás, nincs pihenés, mert az a horribilis vagyon, amihez a körülmények pil-

lanatnyi kedvezését kiaknázó spekuláció juttatta, rabszolgájává teszi és folyton újabb és újabb hazárd műveletek lebonyolítására kényszeríti. Ahogy Napoleon nem tudott dinasztiát alapítani, mert uralma a kard konjunkturáján alapult, amely letéphetetlen Neszusíngként tapadt hozzá, úgy nem tehetnek szert a háboru nyomán fakadt korlátlan lehetőségek

nagystilű kamatszédői sem a pénzdinasztiák történelmi állandóságára. A parvenünek az a sorsa, hogy tullefeszítve a hirt, visszazuhanjon oda, ahonnan fölgaskodott. A népek föllötti uralkodás minden fajtájára érvényes ez, de leginkább arra, amit a pénz urai gyakorolnak. A pénz nagyon megválogatja, hogy ki legyen a gazdája és ha érdemtelen kell

szolgálnia, kegyetlen bosszút áll a bitorlón: fölcsalogatja a siker csu-csaira és onnan taszítja le a feneketlen mélységbe.

A pénz a legkönyörtelenebb zsarnok és Midás király sorsára kárhoztatja azokat a szerencselovagokat, akik nem tudnak behatolni tirannizmusának rejtett törvényszerűségébe.

Öfelsége meghallgatja a pártvezéreket

Pérics Ninkó parlamenti elnök, Sztanojević Áca, Grol Milán és Davidovics Ljuba kihallgatása — Tovább folynak a tanácskozások a koncentráció megvalósításáról — Ha a koncentráció megfűsül, vissza akarják állítani a régi kormánykoalíciót

Az ellenzék pártonkívüli kormány alakítását követeli

Beogradból jelentik: Radics István elutasító magatartása minden koncentrációs megoldással szemben

a politikai atmoszférát még nehezebbé tette

és egyre nagyobb gondot okoz a felelős politikai tényezőknek, minthogy most még kevesebb a kilátás arra, hogy egy mindenképp kielégítő megoldással vessenek véget a mostani válságnak. A parasztdemokrata koalíciónak az a követelése, hogy azonnal oszlassák fel a parlamentet és ellenzéki vagy semleges hivatalnoki kormány alatt új választásokat folytassanak le, nem találkozik az eddigi kormánypártok egyöntetű helyeslésével.

A kormánypártok továbbra is a mostani parlament együtt-tartását és a legsürgősebb ügyek, mint a nettunói konvenciók ratifikálása, a dinár stabilizálása és a külföldi kölcsön elintézését kívánják.

Egyébként sem tartják opportunusnak a választások kiírását, mert attól tartanak, hogy a választások sima lefolyása nem volna biztosítható.

A kormánypártok ilyen felfogása mellett

előtérbe nyomul a válságnak olyan megoldása, amely az eddigi kormánykoalíció megújítását és kisebb személyi változásokkal a régi kormány egy új személyiség vezetése alatt való visszaállítását célozza.

Az egész helyzet minden jel szerint ilyen irányban fejlődik, bár a királyi udvarnál a konzultációk ma még olyan irányban folynak, hogy lehetséges-e koncentrációt létrehozni.

Kihallgatások az udvarnál

Pénteken délelőtt Öfelsége Perics Ninkót, a parlament elnökét hívta kihallgatásra és a parlament elnöke tizenegy órától negyed egyig tartózkodott az udvarnál. Távozásakor az újságíróknak kijelentette, hogy Öfelsége a király tanácskozására fogja meghívni a pártvezéreket.

Perics távozása után

Sztanojević Áca jelent meg Öfelsége előtt

és fél óra hosszat tartózkodott az udvarnál. Távozásakor az újságírók körül vették Sztanojević Ácát és kérdésekkel ostromolták meg. Sztanojević és az újságírók közt a következő párbeszéd fejlődött ki:

— Még a helyzet kivizsgálásánál tartunk — mondotta Sztanojević — még

koncentrációs kormány megalakításáról van szó.

— Van-e Önnek mandátuma? — kérdezték az újságírók.

— Kinek? Nekem? Micsoda mandátum? Miért akarják, hogy nekem legyen mandátumom? Most az összes pártvezéreket fogja meghallgatni Öfelsége.

Sztanojević Áca ezután mintha megrettent volna attól, hogy sokat mondott, kijelentette az újságíróknak, hogy csak azt irhatják meg, amit ő előzőleg jóváhagy, mert tudni akarja, hogy miért viseli a felelősséget.

— Érintkezésbe fog-e lépni a politikussokkal — kérdezték tovább az újságírók.

— Ezt nem kéri tőlem.

— Milyen tanácsot adott a Koronának a helyzetről való kiutárra?

— Erről nem volt szó. Most sorra meghívást fognak kapni a pártvezérek.

— Kiket fognak meghívni?

— Ez nem az én dolgom.

Sztanojević Áca ezután ismételt

hangsúlyozta, hogy még a koncentrációról van szó.

— Lehetséges-e a koncentráció a parasztdemokrata koalíció vezéreinek válasza után?

— Mit tudom én, hogy lehetséges-e?

— Kellemtelenek volnának-e most a választások?

— Mit tudom én? — válaszolta Sztanojević Áca, majd hozzátette, hogy jól vigyázzanak az újságírók arra, hogy mit irnak.

— Az én misszióm a válasz után befejeződött, miután én Radics ur számára nem vagyok kívánt személy. Alkalmasabb személyt kell keresni, aki folytatni fogja a tárgyalásokat — fejezte be a beszélgetést Sztanojević Áca.

Öfelsége délután félöt órakor Grol Milán közoktatási minisztert fogadta, aki hat órakor távozott az udvartól Jankovics Dragomir udvari miniszter társaságában. Öt órakor Davidovics Ljuba jelent meg kihallgatáson Öfelségénél.

Davidovics audienciája

Davidovics Ljuba háromnegyed hét órakor távozott az audienciáról. Az újságírók megkérdezték, hogy kapott-e mandátumot, mire ő így felelt:

— Szó sem volt mandátumról, csak a helyzetről beszélünk. A konzultációk

tovább fognak folyni.

Davidovics Ljuba az udvartól az építészeti minisztériumba hajtatott, ahol együtt voltak a demokrata miniszterek, akikkel konferenciát tartott audienciájának eredményéről.

A lemondott kormány minisztertanácsi ülése

A lemondott kormány péntek délelőtt tizenkettőtől minisztertanácsot tartott, amelyen Spaho kereskedelmi miniszter, mint pénzügyminiszterhelyettes beszámolt a külföldi bankárokról kívánságairól a Narodna Banka statutumainak módosítása tárgyában. A statutumokat módosító közgyűlést július 8-ikára hívták össze és ezért sürgős szüksége merült fel annak, hogy a kormány állást foglal-

Davidovics audienciája

Davidovics Ljuba az udvartól az építészeti minisztériumba hajtatott, ahol együtt voltak a demokrata miniszterek, akikkel konferenciát tartott audienciájának eredményéről.

A lemondott kormány minisztertanácsi ülése

A lemondott kormány péntek délelőtt tizenkettőtől minisztertanácsot tartott, amelyen Spaho kereskedelmi miniszter, mint pénzügyminiszterhelyettes beszámolt a külföldi bankárokról kívánságairól a Narodna Banka statutumainak módosítása tárgyában. A statutumokat módosító közgyűlést július 8-ikára hívták össze és ezért sürgős szüksége merült fel annak, hogy a kormány állást foglal-

jon ebben a kérdésben. Minthogy a korábbi statutum-módosító tervezet és a bankárokról kívánságai között lényeges különbség nincs, a kormány tudomásul vette Spaho előterjesztését.

A statutum-módosítás lényege abban áll, hogy a Narodna Bankának az államtól való függetlenítését biztosítsák, nehogy az állam pénzügyi manővereivel a dinár kurzusára befolyást gyakorolhasson.

— Hogyan van Radics és mikor megy Zagrebba? — kérdezték az újságírók.

— Radics minél előbb szeretne Zagrebba menni. Dr. Kosztics professzor még ma alaposan meg fogja vizsgálni és azután lehet csak végleg megmondani, hogy mikor utazhat. Valószínűleg rögtön utána én is elutazom Beogradból.

— Radics kijelentette — mondották az újságírók — hogy a parasztdemokrata klub majd csak szeptemberben tart ülést.

— Ő ezt úgy gondolta — válaszolta Pribicevics — hogy nem tartunk előbb olyan klubulést, amelyen ő is részvehetne, de ez nem jelenti azt, hogy a klub ne tarthatna előbb is ülést. Jöhetnek olyan fontos politikai események, amelyek már előbb is szükségessé teszik a klubulés megtartását. A kormány körében azt állítják — folytatta Pribicevics — hogy vissza fog térni a régi kombináció új személyekkel. Ha ez megtörténik,

ez azt jelentené, hogy a válság lefolyását előre megbeszélték és előre megállapodtak abban, hogy a válság hogyan végződjék.

Ugy látom, hogy bizonyos elkodvetlenedést okozott az a tény, hogy Radics nem fogadta Sztanojevics Ácát. De ennek nem látom be az okát. Épp ebből a tényből látszik, hogy milyen mély a válság.

Radicsnak nincs semmi kifogása Sztanojevics Áca személye ellen,

de arra az álláspontra helyezkedik, hogy nincs értelme tárgyalni, ha azzal a pozícióval jönnek, hogy Radics menjen vissza abba a parlamentbe, amelyben csak egy hájszálon mult, hogy meg nem ölték és amelyben legjobb munkatársai estek.

Ha egy ilyen parlamenttel akarunk dolgozni, ez azt jelenti, hogy szakítani akarnak a parlamenttel.

Ez az értelme annak, hogy nem ment bele ebbe a tanácskozásba. Az ügyet súlyosította az is, hogy mint közvetítők és informátorok, olyan emberek jelentek, akik a legnagyobb bizalmatlanságot keltezték Radicsban és horvát és szerb barátaiiban. Ezeket az embereket pedig mint az új helyzet faktorait is emlegetik.

— Ugy látszik — vetette közbe egy újságíró — hogy Sztanojevics Áca is helyesli azt, hogy egy semleges kormányt alakítsanak egy egyetemi tanárral az élén.

— Ha Sztanojevicsnek ez az álláspontja — felelte Pribicevics — akkor ez lényegesen meg fogja könnyíteni a helyzetet, de természetesen csak abban az esetben, ha

ez az új semleges kormány nem dolgozna a mostani parlamenttel.

A parlamentben való munka folytatására két főokot emlegetnek: a nettunói konvenciók ratifikálásának szükségét és azt, hogy a választásokon olyan agitáció fejlődne, amelynek hevében egyesek azt állítanák, hogy a szerbek gyilkolják a horvátokat. Az első ok egyáltalán nem áll fenn. Ez csak pártszempont, amivel a jelenlegi kormány barátai önmagukat nélkülözhetetleneknek akarják feltüntetni. Ők tudják, hogy

ha ez a parlament tovább dolgozna és ratifikálná a nettunói konvenciókat, ez szakítást jelentene a horvátokkal is

és azt hiszik, hogy feltétlenül szükséges, hogy a szakítás pillanatában feltétlenül ők legyenek az állam élén. Azonban maga Olaszország is kijelenti, hogy nem erőszkolja a konvenciók ratifikálását és maga az olasz sajtó írja, hogy a konvenciók a horvátok nélkül nem érnek semmit. Tehát azok, akik nálunk a konvenciók ratifikálását erőszkolják, pápábbak a pápánál, olaszabbak az olaszoknál.

— Ami az agitációt illeti, világos, hogy a parasztdemokrata koalíció részéről semmiféle agitáció nem lesz. Ha Radicsnak akármelyik javaslatát elfogadják, akkor a horvát nép annyira fellélekzik, hogy minden agitáció feleslegessé válik. Ellenben ha ez a parlament a horvátok nélkül intézné el a nettunói konvenciókat, a parlamentben kifolyt horvát vér után, akkor önmagától olyan agitáció keletkezne, amelynek méreteit nem lehet belátni. Egyébként ha az urak azt hiszik, hogy ez a momentum nem célszerű a választások szempontjából, Radics István nem fog kérdést csinálni ebből, hanem csak azt követeli, hogy ezt a parlamentet napolják el s a választásokat később tartásuk meg. Erre volt már precedens is, amit Vukicsevics kormánya nyújtott. Aki objektíven itéli meg a helyzetet, az belátja, hogy Radics a legkevesebbet követeli, amit ebben a helyzetben el lehet gondolni. A szörnyű események után, amiről Sztanojevics Áca tegnapi kijelentésében is úgy nyilatkozott, hogy ilyen dolgok soha és sehol sem

történtek, az az álláspont, hogy semleges kormány alakuljon, amely ezt a

Radics István állapotában nincs változás

Radicsnak péntek délelőtt és délután 37 fok hőmérséklete volt; érverése 92. Radics körül állandóan családtagjai és több képviselő tartózkodik. *Grandja állapota csütörtök este rosszabbra fordult.* Hirtelen magas láza lett. Megállapították, hogy a csontszilánk leválása okozta a lázat. A csontszilánkot pénteken délután operáció útján eltávolították karjából.

A horvát közművelődési szövetség gyászülése

Zagrebból jelentik: Csütörtökön este kilenc órákor a horvát közművelődési szövetség gyászülést tartott. Az ülésen részt vettek a szövetségbe tömörült összes kulturegyesületek. Predavec József, a Radics-párt alelnöke nagy beszédet mondott és behatóan foglalkozott a június 20-iki események folytán előállott helyzettel. Élesen támada a radikális pártot, amely úgy tekinti a dolgot, mintha semmiféle történet volna, majd a horvát nép hangulatát tolmácsolta. Ezután Radics Pavleröl emlékezett meg és a következőket mondotta:

— Radics Pavle legnagyobb harcosa volt pártunknak, a paraszt eszmét Macedóniába is elvitte, esendörzuronyokon keresztül hódított híveket a pártnak és Macedóniában eredményes munkát végzett nagyobb teljesítmény, mint akár Lindberg, akár Köhl teljesítménye. A június 20-iki események, amelyek két derék társunk életét követelték, új korszakot jelentenek a horvát nép történetében. Egy darab történelem zárult le hat lövéssel és egy új jövő nyílt előttünk, amely bizonyosan győzelmet hoz a horvát ideálokhoz. A küzdelem elkezdődött. Egyik oldalon a megnemérés, a másik oldalon a szervezett horvát nép áll és mi ezt a küzdelemet végig fogjuk harcolni a végső győzelemig, nyíltan és szemtől szembe.

Ezután így folytatta Predavec:

— Semmit sem érnek azok az apró kombinációk, amelyek most Beogradban folynak. Tévednek, akik koncentrációról beszélnek. Ezek a kombinációk nem oldják meg a horvát nép problémáit. A horvát mártírok vére záloga a horvát

parlamentet feloszlatja, bizonyára a legmérsékeltőbb, amit el lehet fogadni.

nép jobb jövőjének. Most pedig mindenki foglalja el a helyét, a harc megkezdődik és mindenki készen legyen a vezér hívó szavára. A mi népünk mindig küzdött és hőseket adott a horvátoknak és más nemzeteknek. Koszovón is elesett egy horvát hős, Kobilics Milos.

Predavec után még husz szónok beszélt.

Szabadlára helyezték a zagrebi zavargások miatt letartóztatott munkásvezérek

A zagrebi rendőrség pénteken szabadlára helyezte azt a huszonnégy munkásvezért, akiket a zavargások alkalmával letartóztattak. A rendőrség a munkásvezérek ellen minden eljárást megszüntetett és ezzel egyidejűleg a lezárt szakszervezeti helyiségeket is felnyitották.

Előkészületek Radics István zagrebi fogadtatására

A horvát parasztpárt nagy előkészületeket tesz Radics István zagrebi fogadtatására. A párt vezetői remélik, hogy a jövő hét folyamán Radics elhagyhatja Beogradot. A párt a fogadtatás előkészítésére külön bizottságot választott, amelynek tagjai dr. Macsek, Predavec, Kosutics és Herceg. Ez a bizottság fogja előkészíteni Radicsnak, nem csak Zagrebban, hanem az összes közbeeső városokban a fogadtatását.

A dalmáciai földműves párt állásfoglalása

Sibenikből jelentik: Sibenikben pénteken értekezletet tartott a földművespárt tartományi választmánya. A konferencián Skorica Dane elnök javasolta, hogy a szervezet lépjen ki a földművespártból és csatlakozzék a parasztdemokrata egyesüléshez. A többség azonban elhatározta, hogy felhívja a földművespárt parlamenti csoportját, hogy politikáját hozza összhangba a parasztdemokrata koalíció politikájával és minden erejével legyen azon, hogy az alkotmányrevíziót végrehajtsák. A határozatról táviratilag értesítették a földműves klubot.

Politikai krízis 40° Celsiusnál

A jugoszláv politikai életben mindig a legkellemetlenebb időben van krízis. Hol nagyon meleg van, hol nagyon hideg van, amikor egy-egy kormány bukik, mintha nem volna épen elég melegük s nem fázának eléggé azok, akik ilyenkor közelebbről vannak érdekelve.

Az elmúlt esztendőben szinte törvényszerűen, vagy karácsony éjszakáján, vagy nagyszombat napján kulminált a válság, az idén pedig akkor bukott meg a kormány, amikor a nagy hőség elől még a miniszterek is menekülni szeretnének volna Beogradból. Most, hogy menesztették őket, maradniuk kell...

Annak, hogy a válságok kitörnek akár csak a vulkánok, minden tekintet nélkül az időjárás különösségeire, vagy a közelgő ünnepekre, csak a beogradi újságírók isszák meg a levét, akiknek télen-nyáron, farkasordító hidegben és aggyullasztó kánikulában kint az uccán kell megvárniuk, hogy mi minden történik odabent a télen jól fűtött, most kánikulában hűvösre befűggyőzött szobákban. Érthető tehát, ha a beogradi újságírók jobban szeretnék, ha a politikai válságok inkább abban hasonlítanak az európai vulkánokhoz, hogy csak hűbe-hőba törnének ki, nem pedig ilyen veszedelmes gyakorisággal...

A politikai krízisek lefolyását Beogradban eddig három megfigyelő helyről kellett lesni. A királyi palota előtt, a miniszterelnökség kapujában s a parlament bejáratánál. Most a leshelyek száma megszaporodott. A politikai riporterek gyorsan barátságot kellett kötni a kórházak portáisaival és ápolóival, mert — sajnos — egyes vezető politikusok kórházban fekszenek s a kórházi szobában is fontos tanácskozások folynak és ha már azt nem is igen lehet megtudni, hogy mi történik ezeken a tanácskozásokon, a politikai tudósítónak

tájékozva kell lenni az események külsőségeiről, politikusok és kurírok érkezéséről és távozásáról.

Radicsék az állami kórházban fekszenek, Sztanojevics Áca, aki vércédeny elmeszesedése miatt orvosi kezelésre szorul, a *Vraçar* szanatórium lakója és innen a szanatóriumból megy az udvarhoz és ide tér vissza.

Ófelsége sem tartózkodik állandóan a téli palotában, esténként kiutózik Dedinjebe és minthogy kihallgatások esténként folynak, az újságíróknak a dedinyei uton is posztot kell állniuk.

Minthogy ilyenképen a legtöbb újságíró az uccán strázsál, jó dolguk van a kíváncsi beogradiaknak. Mert Beograd is kíváncsi. Amit Szubotican telefonon intéznek el, azt a beogradiak az uccán eslelszik meg, ott informálódnak a hírek után. Beogradban majdnem minden ember egzisztenciája hozzá van kötve a kormányhoz, a változás igen sokat rettegéssel és ugyanannyit reménykedéssel tölt el. Az újságíró tehát minden percben köteles a legújabb információkat közölni, mert, bár majdnem minden órában vannak újságok, amelyek oldalakat közölnek a válsághírekről, ez az anyagilag is erősen érdekelt beogradiaknak mind nem elég, ők az utolsó pillanatok eseményeit is tudni akarják.

Érthető tehát, hogy a beogradi újságíró méla irigységgel gondol berlini kollegájára. Mert Berlinben is lejátszódott a napokban egy kormányválság és az új kormány kinevezése napján a német főváros legtekintélyesebb lapja, a *Berliner Tagblatt* mindössze hatvannégy sort közölt a politikai helyzetről. A berlini politikai újságírók ezek szerint nyugodtan mehettek nyaralni, ellenben ha Beogradban volna egy újság, amely a mostani napokban megelégednék egy ilyen hatvannégy soros politikai tudósítással,

az másnap becsukhatná a boltot, mert az ilyen lapot senki sem venné a kezébe.

A politikai krízis ma olyan természetű, hogy az újságíróknak is az események keresztútjében kell állniuk, mintha a Nap nem is tűzne eleget. Az események forrponon vannak s forró a beogradi aszfalt is. Csak abban lehet reménykedni, hogy ezt a nagy forróságot végre még is csak megúnják s megoldódik a válság, mert negyven-nyegenöt fokos melegben miniszterek, politikusok sem igen győzik sokáig a harcot s talán belemennek egy olyan átmeneti megoldásba, amely legalább is addig elodázza a válságot, amíg az idő kellemesebbre fordul.

N. G.

Vasárnap kezdődik a Bácsmegeyi Napló új féléve

A Bácsmegeyi Napló az elmúlt vasárnapi számában négy oldalon közölte az 1928. év első felében a lap vasárnapi mellékletén megjelent írásk tartalmát. Ez a tartalomjegyzék visszapillantást ad arra, hogy milyen gazdag, mennyire változatos s mily érdekes a Bácsmegeyi Napló vasárnapi melléklete, a vajdasági irodalmi lap, amely tökéletesen pótolja a Vajdaság számára az irodalmi folyóiratot.

A holnapi vasárnapi számmal az új félév kezdődik, amelynek bevezetőkor újabb tartalmi mutatót bocsátunk ki, hogy hogy mindenkinek tanácsolhatjuk, hogy gyűjtsse össze és őrizze meg a vasárnapi mellékleteket, mert a félév végén ritka értékességű hatalmas album utroka-ba jut.

Akik a vasárnapi mellékleteket megőrzéséhez már most kívánnak bekötési táblát, forduljanak a kiadóhivatalhoz, amely husz dinár befizetése ellenében ezt készséggel megküldi.

A vasárnap kezdődő új félév első számában a következő vajdasági írásk jelennek meg:

Baedecker: Régi újságírók (Athinaeum), *Szentelky* Kernél: Bádkaút az éjszakában (vers), *Földi* Ilonka: Fakó napok elé (vers), *Csányi* Endre: Felcsérelt levelek (novella), *Gál* Ottó: Tul mindenben (vers), *Kovácsky* Lajos: Mindenki trilógiaja (vers), *Szász* Márton: Vátrakozás (novella), *Dráva* Kálmán: Halottam (vers), *Blazsek* Ferenc: Kényszeregyezés (novella), *Földesdy* József: Egy hivatalnok halála (novella), *Berényi* János: A toll szegény Lázárjai (vers), *Gonda* László: Gáj Ljulevít. — S. I.: A berlini kongresszus ötven év távlatából. — *Lucia*: Csevegés.

A vajdasági íráskon kívül természetesen egyebet is tartalmaz a Bácsmegeyi Napló vasárnapi melléklete. A tartalom-ból kiemeljük még *Kosztoldnyi* Dezső Lepkék beszéde című írását, *Somlyó* Zoltán novelláját és versét, *Bob* novelláját, *Eos* humoros riportját, *Benedek* Károly párisi riportját, a *Kártyakunaszt* című humoreszket.

Természetesen megjelennek az állandó rovatok is: Történelem apró történetekben, Terefe, Kozmetika, Színházi kis tükkör, Szerkesztői üzenetek, Kereszt-soros rejtvény.

Folytatjuk a modern szerb írók írásainak közlését s Mandity Marian fordításában újabb *Veszelinovity* novellát közölünk, a *Márta* címűt.

Vasárnap kezdődik Tamás István új regénye is.

Az új félévben is csatoljuk a vasárnapi számhoz ingyen mellékletenként a *Habos Torta* című gyermeklapot.

A francia versírás fejedelméről, a modern líra úttörőjéről,

Baudelaire-ről

most jelent meg *Csányi Endre* pompás tanulmánya:

Baudelaire élete és költészete

A kitűnő tanulmányban a szerző nagy hozzáértséssel boncolja Baudelaire rejtelmes lelkiéletét és költészetét.

A könyv ára 50 dinár. Megrendelhető a *Minerva* r.-t. könyvosztályában

Meghalt Micsatek Lajos, a jugoszláviai szlovákok vezére

Micsateket, aki pénteken Bécsben hirtelen meghalt, T. enczében temetik el

Noviszadról jelentik: Noviszadon nagy részvétet és megdöbbenést keltett, hogy dr. Micsatek Lajos noviszadi ügyvéd, a jugoszláviai szlovákok vezére pénteken Bécsben váratlanul meghalt. Dr. Micsatek három nappal ezelőtt utazott fel Bécsbe, hogy ott gégebaját kezeltesse.

Dr. Micsatek Lajos 1874-ben született Kiszácson. A gimnáziumot Szarvason Kőnigraetzben és Kecskeméten, a jogot Budapesten és Eperjesen végezte. Már egyetemi hallgató korában vezetője lett a budapesti egyetemen tanuló szlovák diákoknak. 1902-ben ügyvédi vizsgát tett és Noviszadon telepedett le, ahol néhai dr. Krno Milossal a magyarországi szlovákok vezérével előharcosa volt a szlovákok minden mozgalmának és neki tulajdonítható, hogy dr. Hodzsa Milánt, a jelenlegi csehszlovák földművelésügyi minisztert a kulpini kerületben a szlovákok képviselőjévé választották. Micsatek a legutóbbi időkig dolgozott Hodzsa lapjának. Az államalakulás után vezére lett a szlovák néppártnak. Micsatek hosszú időn keresztül kiadott egy szlovák nyelvű néplapot és nagyon sok szlovák intézményt alapított. A szlovák néppárt feloszlása után, 1921-ben, elnöke lett a jugoszláviai csehszlovák uniónak. Minden politikai és társadalmi akcióban élénk részt vett, különösen sokat tett a szlovák evangélikus egyház érdekében, amelynek kerületi és zsinati elnöke volt.

Az utóbbi időben súlyosan megbetegedett és gégebaja miatt ambíciója is alábbhagyott. Nemrégben a csehszlovák kormány Trencsénben közjegyzővé nevezte ki, de ezt a kinevezést Micsatek nem fogadta el. Micsatek nagyon sokat áldozott közcélokra.

Dr. Micsatek Lajost Trencsénben helyezik örök nyugalomra.

Nők az alkotmányban

A jugoszláv nők pártja elítéli a véres parlamenti eseményt és új politikai módszereket követel

Beogradból jelentik: A beogradi női klub pénteken délután rendkívül látogatott gyűlést tartott, amelyen a június 20-iki véres parlamenti eseményekkel foglalkoztak. A nőpárt állásfoglalása és véleménye a politikai helyzetről rendkívül érdekes és sok új szempontot világít meg.

A gyűlést délután fél hatkor nyitotta meg a Jugoszláv Nőmozgalom elnöknője, Stebi urnő és megnyitójában többek között a következőket mondotta:

— Bár a nőpárt nem politikai egyesülés, mégsem maradhat közömbös azokkal az eseményekkel szemben, amelyek a jugoszláv politikai életben a legutóbbi időkben lejátszódtak. Nekünk is állást kell foglalni, mert semlegességünk csak felülemelkedve tisztán elvi szempontból érra szorítkozhat, hogy pártszemponton vizsgáljuk meg a helyzetet.

— Államunk az egyesülés óta nem élt át nagyobb válságot a június 20-ikánál. Mindnyájunknak részt kell vennünk a felelősségben és osztoznunk a következményekben. Be fogjuk bizonyítani, hogy józan szemmel nézzük az ország jelenlegi helyzetét és hogy mi jugoszláv nők minden befolyásunkat latba fogjuk vetni a jelenlegi krízisből való kibontakozás érdekében.

Az elnöknő szavait lelkes éljenzéssel fogadták, majd Atanackovics Milena emelkedett szólásra és a következőket mondotta:

— Racslcs Punisa véres büntette el-lenségeink kezébe adott fegyvert. A nőmozgalom vezetői már hosszú idő óta látták az elviselhetetlenül feszült politikai atmoszférát és minden erejükkel azon voltak, hogy ezen a rendelkezésre álló eszközökkel a lehetőség szerint enyhítsenek. Az eseményekben minden politikai párt egyformán bűnös. Egyik sem válogatta az eszközöket a parlamentáris harcokban és ez az oka annak, hogy még ma sem tudunk eljutni ahhoz, ami

a legfontosabb: a lelki egységhez. A mi feladatunk nem lehet más, mint hogy bizalommal várjuk a fejleményeket és reménnyel nézzünk a jövőbe.

Ezután még több felszólalás hangzott el, majd Stebi elnöknő a következő határozati javaslatot terjesztette a gyűlés elé:

— A június 20-iki véres parlamenti

eseményt országunk legnagyobb szegényének tartjuk. Ez a gonoszított figyelmeztetéssel szolgálhat a felelős tényezőknek arra, hogy legelőbb ideje felhagyniok az eddig használt politikai eszközökkel. Az államügyek vezetése mérhetetlen nemzeti és politikai felelősséggel jár. Éppen ezért csak intakt és erkölcsileg fedhetetlen férfiak vállalhatják ezt maguk-

ra és különösen ezekben a sorsdöntő napokban szükséges, hogy a felelősség teljes pozíciókat olyan férfiak töltsék be, akikben van elég lelkiere, hogy személyes ambícióikat és a pártérdekeket alárendeljék az általános államérdekeknek.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták és a gyűlés az esti órákban véget ért.

Az olasz oceánrepülők ötvenegy óra alatt tették meg az utat Braziliáig

Ferrarini és Del Prete új távolsági világrekordot állítottak fel az oceánrepülésben

Milanóból jelentik: Hivatalos megállapítás szerint

Ferrarini és Del Prete pilóták oceáni útja Rómától Natalig 51 óra hosszat tartott,

mert a repülőgép csütörtök este brazilai időszámítás szerint 7 óra 15 perckor, római időszámítás szerint éjjel 11 óra 15 perckor szállt le Natal közelében a tengerponton. Mivel Róma és Natal között a távolság légvonalban 6600 kilométer, ezzel megdönt Chamberlin távolsági rekordja és

az olasz pilóták eddig a leghosszabb oceáni utat tették meg.

Az olasz Aeronautika ezzel negyedik világrekordját biztosította, mert már eddig is olasz repülők tartották a gyorsasági,

magassági és időtartam világrekordját a repülésben.

Rio de Janeiro-i jelentés szerint a Savoya már a Natal melletti leszállása előtt két órával elérte Brazília partjait

és dél felé folytatta az útját, de a rossz időjárás miatt kénytelen volt megfordulni és Natal mellett leszállni.

A repülők utközben állandó összeköttetésben voltak a hajókkal, valamint a szigeteken és a szárazföldön levő rádióállomásokkal.

Brazília közelébe érve a repülők rádióval küldtek üdvözlöt a braziliai népnek. A Braziliában élő olaszok körében a pilóták vállalkozásának sikere igen nagy lelkesedést keltett. Rio de Janeiroban óriási

tömegek várták a repülők sorsáról érkező híreket, pénteken pedig fellobogózták az épületeket és óriási ünnepeket készítenek elő a kitünő olasz repülők fogadtatására.

Római jelentés szerint a braziliai Rio Grande tartomány kormányzója csütörtök este táviratilag jelentette, hogy

Ferrari és Del Prete a naali leszállás után este 9 óra 20 perckor tovább repültek San Rocco felé.

A távirat szerint azóta nem érkezett hír a repülőkről. Újabb jelentés szerint San Rocco közelében déli irányban haladva egy repülőgépet láttak, amely valószínűleg a Savoya volt, péntek estig azonban nem érkezett részletes jelentés a repülők felől.

Tizenegy vádlottat ítelt halálra a szovjet-bíróság a Donec-pörben

A német vádlottak közül kettőt felmentettek, egyet egyévi börtönre ítélték

Moszkvából jelentik: A donjecvidéki bányák szabotázs ügyében megindult bűnpörben a bíróság ötven órás tanácskozás után péntekre virradó éjszaka kihirdette az ítéletet. A termet az ítélet-hirdetésnél zsúfolásig megtöltötte a közönség, amely a kora reggeli órák óta türelmetlenül várakozott a bíróság döntésére.

A német vádlottak közül a bíróság Ottot és Mayert felmentette, Badstiebert

pedig egy beismert megvesztegetési esettel végrehajtását felfüggesztette.

Az orosz vádlottak közül a bíróság tizenegyét halálra ítelt azok közül, akikre a kőmkedés rábizonyult, továbbá akiket a szabotázs megszerzésével vádoltak.

A haláraitétek közül ötöt terjesztettek fel kegyelemre. Ezenkívül a moszkvai központ három mérnökét három-

tíz évre ítélték, két további vádlottat pedig felmentettek.

Az ítélet bebizonyítottak látja azt a vádat, hogy

külföldi pénzzel szervezkedés folyt szabotázsai célzattal,

valamint, hogy külföldi hatalmak képviselői és a volt bányatulajdonosok mellett egy német vállalat is hozzájárult a szervezkedés pénzügyi támogatásához.

Löwenstein bankár halálhíre — óriási tőzsdemanóver?

Ellentmondó kombinációk a dúsgazdag belga bankár haláláról — Egyes tanuk szerint a repülőgép utközben a parton rövid időre leszállt — Löwenstein Alfréd vagyona ma is 1500 millió dinárra tehető

Az európai tőzsdéken tovább folytatódnak az árzuhanások

Párisból jelentik: A párisi sajtó nagyon behatóan foglalkozik Löwenstein Alfréd belga bankár titokzatos halálával. A lapok rámutatnak arra, hogy a baleset mellett szól az a körülmény, hogy Löwenstein semmiféle jelét nem mutatta a levérségnék tragikus végű utazása előtt. Utitársainak vallomása szerint

Löwenstein utközben rosszul lett és háromszor ment a mosdófülkébe és a szerencsétlenség a harmadik esetben történt.

Azt hiszik, hogy a bankár ekkor összeesett és a kijárat ajtajának zuhant, test-sulya pedig elegendő volt ahhoz, hogy a kijárat ajtót, amely nem volt bezárva, kinyissa.

Ezt a feltevést azonban olyan sok körülmény teszi kétségessé, amely az öngyilkosság látszatát erősíti meg. A repülési szakértők azt állítják, hogy menetközben a repülőgép kijárat ajtajának kinyitására szinte emberfeletti erőre van szükség. A francia hatóságok véleménye szerint baleset nem történhetett és csak öngyilkosságról lehet szó.

Felmerült az a feltevés is, hogy az

egész eset nem más, mint nagyszérien kitervezett óriási tőzsdemanóver.

A Petit Parisien ezzel kapcsolatban azt jelenti, hogy egyes tanuk szerint

Löwenstein repülőgépe Bray-Dums mellett a parton rövid időre leszállt és csak azután folytatta útját Dunquerque felé,

ahol Löwenstein eltűnését bejelentették. A Petit Journal meginterjúvolta Löwenstein egyik meghitt barátját, aki kijelentette, hogy nem hisz Löwenstein tragédiájában és az a véleménye, hogy a bankár néhány nap múlva fel fog bukkanni.

A La Manche-csatornán csütörtökön egész nap kutattak a halászbárkák Löwenstein holtteste után, de minden eredmény nélkül.

Löwenstein halála igen erősen érezte hatását csütörtökön a párisi tőzsdén, amelyet teljesen felrázott tespedt nyári nyugalomból.

A brüsszeli katasztrófális árzuhanás a párisi és a többi európai tőzsdén sem maradt hatás nélkül.

A párisi tőzsdén az összes értékek, beleértve a francia járadékokat is, óriási árveszteségeket szenvedtek, később azonban az egész vonalon fordulat állt be és zárlat felé a veszteségek legnagyobb része megtérült.

Mint Londonból jelentik: Löwenstein halálánál anyagi veszteségeinek is fontos szerepe volt, ami kiderül abból, hogy a Daily Express szerint

Löwenstein vagyona, eltekintve a tőzsdéi angazsmánoktól, már csak mintegy 1.500—1.600 millió dinár lehetett.

Ha tekintetbe vesszük — írja a lap — hogy Löwenstein nemrégben egy tíz millió font kölcsönt ajánlott fel Franciaországnak és Belgiumnak a stabilizáció céljaira, fogalmat is lehetett alkotni óriási veszteségeiről, amelyek az utóbbi időben érték.

Az angol lapok egy része a Cityvel együtt az öngyilkosságra vonatkozó feltevésnek ad hitelt, a nagy lapok azonban, élükön a Timessel külön teóriákat dolgoznak ki arra, hogy hogyan történhetett a szerencsétlenség.

Fritjof Nansen

Zeppelinel indul az északi sarkra s a sarki meglepésektől azt várja, hogy előre pontosan meg lehessen állapítani az időjárásit

Leningrad egyik előkelő szállójában a napokban szemüveges tudósok, napbarátított pilóták gyűltek össze, akik Nansen vezetésével második világkonferenciájukat tartották meg. A konferencia éppen azokban a napokban zajlott le, amikor az egész világ Nobile és társainak sorsáért aggódott. Résztvettek a konferencián többek közt Willkins, Hobbs és Bruhms híres német kapitány. A konferenciának a voltaképeni tárgya az, hogy megbeszéljék a Friedrichshafenben készen álló L. Z.—122. számú Zeppelin északsarki utjának a részleteit.

Az északsarki repülést a jövő tavaszra tervezi a társaság. Az expedíció az északsarki kutatások és arktikus tudomány terén új fejezetet fog nyitni, sőt még többet, egy új közlekedési időszak kezdetét. Az arktisz kikutatása tudományos szempontból azt a célt szolgálja, hogy megteremtse a nélkülözhetetlen előfeltételeit annak a közlekedésnek, amely az északi sarkon keresztül Európát és Amerikát között fog közeledni. Az írás egyik legfontosabb tárgya ép ebből a szempontból, hogy hogyan lehetne a sarkvidékek a léghajók számára egy hatalmas árbócot építeni.

A tervek szerint az expedíció költségei az élelmiszerekkel és a biztosítási költségekkel együtt mintegy 10 millió arany márkát tesznek ki és így könnyen érthető, hogy ilyen nagyszabású vállalkozás csak a nemzetek együttes munkálkodása révén vihető keresztül. Fritjof Nansen a konferencia alkalmával az egykori duma fényes üléstermében a kongresszuson jelenlevők viharos tetszése közben a konferencia folyamán több hozzáintézet érdekes kérdésre is választ adott.

— Valóban szükséges-e olyan nagy áldozatot hozni emberéletben és földi javakban, vetette fel a kérdést Nansen, pusztán azért, hogy a lakatlan sarkvidékeket kikutassuk? Az okok között, amelyek ezt szükségessé teszik, elsőrendű szerepet játszik az időjárás kérdése. A meteorológia a tehetetlenség jelenlegi stádiumában marad mindaddig, amíg a

sarkvidékek időjárásit viszonyait kellő alapossággal nem ismerjük. Mindenki tudja, hogy a levegő mozgása úgy történik, hogy a meleg levegő a trópusok vidékéről a sarkvidékre áramlik, ott lehűl és visszaáramlik. A sarkvidéken nemcsak egy-két kísérletet kell végrehajtani, hanem állandó megfigyeléseket kell eszközölni.

— A L. Z.—127. jelzésű kormányozható léghajó 100 tonnát vihet magával, ami azt jelenti, hogy a legodosabban felszerelt tudományos expedíció is csatlakozhatik hozzá. Hatalmas telepet fogunk létesíteni megfigyelő állomásként, rádióállomásokkal felszerelve, amely hosszú ideig ott dolgozna. Az ilyen hosszabb ideig tartó megfigyelés eredményei megbecsülhetetlen szolgálatot jelentenek az időjárás részére. Ha eze-

ket a jelentéseket összevetjük a nap sugárzásával, továbbá a föld magnetikus megnyilvánulásának jelenségeivel, megkapjuk annak lehetőségét, hogy hosszabb időre megjósolhassuk az időjárásit.

— A meteorológiai problémák megoldásán kívül több tudományos, de a gyakorlati életre is fontos kérdés nyerhet megoldást. Egyik legfontosabb geográfiai feladat a sarki tenger mélységeinek megmérése.

— A geográfiai és meteorológiai problémák megoldásán kívül igen fontos a biológiai ismeretek kiszélesítése a sarkvidéken. Közismert tény, hogy az északi vizek sokkal gazdagabbak halakban, mint a mérsékelt zóna tengerei.

Ezeket mondotta Nansen, aki már nagyon 67 esztendő, de fiatalos tekesedéssel készül a nagy vállalkozásra.

Halló Szubotica, Halló Páris!

Temesvár, Kelebia, de Palics és Bajmok sem je'entkezik

Milyen könnyű az embereket megzavarni azzal, hogy halad a kulturánk, milyen könnyű boldoggá tenni azzal, hogy hatalmas technikai vívmányok élvezői.

Néhány év előtt, amikor esténként karbid bűzösítette a szobánkat, hogy vágyódtunk újra a villanyfény után s milyen kulturáltaknak, haladóknak, moderneknek éreztük magunkat, amikor egyszer csak megint megérkezett a szén s csak fel kellett csavarni a villanyos kapcsolót és büszke fény izzt el az éjszakai sötétséget. De minek menjünk példakért ha csak néhány évre is vissza? A villanyáram épen eleget szeszélyeskedik mostanában is. Milyen teljes az örömmünk, milyen tökéletesen jól érezzük magunkat, ha az áramzavar csak néhány percig tart s utána újból kigyulnak a lámpák.

Páris számára, ahonnan a kontinens bármely tájára nyugodtan lehet telefonálni, aligha volt különösebb jelentőségű esemény, amikor tegnap, vagy tegnapelőtt a *hallo, ici Paris* jelzősóra az a felelet érkezett: *ovdje Szubotica*. Az ovdie-t talán époly kevésbé értette meg a párisi központos kisasszony, mint ahogy nem volt egészen tisztában vele, hogy Olaszországban, vagy Romániában van-e az a Szubotica, amely visszahallo-

zik neki.

Páris épugy nem hozsánázott, mikor tudomásul vette, hogy Szuboticaival beszélhet, mint a hogy nem gyultak örömtűzek sem a Lac Leman, sem a Spree fölött, amikor Genf és Berlin telefonösszeköttetésbe lépett Szuboticaival.

A mi unokáink szintén egész természetesnek fogják majd találni, hogy íróasztaluk mellől egy kis telefonaparátus segítségével szót válthassanak berlini barátjukkal, vagy párisi barátjükkal De mi még hallatlanul büszkék, kimondhatatlanul rátartiak voltunk tegnap, amikor meghalottuk, hogy Páris keres bennünket.

Ez az igazi relativitás. Ami Párisnak nem is feltűnő, minket boldogsággal tölt el. S voltaképen hálásnak is kellene lennünk az iránt a gondoskodás iránt, amely nem engedi, hogy cinikussá legyünk a kultúra vívmányaival szemben, hogy megszokottá váljék számunkra, a tiszta ucca, az egészséges ivóvíz — s mondjuk a telefon.

A kis gyerek is csak addig örül a játéknak, amíg ritkán kap, ahogy megszokja, már meg is unja. S a népek is még kis gyerekek...

Nem lehet panaszkodni, gondoskodnak róla, hogy meg ne szokjuk, meg ne unjuk azt, hogy mindenfelé telefonálhattunk.

Tegnap közvetlen azelőtt, hogy Párisal elbeszélgettünk a dróton keresztül, olyan hírek érkeztek, hogy Kelebián kiköltött a Szubotica-ról Budapest felé haladó gyorsvonat, amely több rokonunkat, barátunkat vitte tátra nyaralók felé. Csak természetes, hogy nyomban a telefonra gondoltunk — hiszen Kelebia alig tíz kilométernyire van tőlünk — s az ottani állomástól akartunk felvilágosítást kérni, hogy történt-e szerencsétlenség s vannak-e áldozatok. Csakhamar kiderült, hogy Szubotica nem beszélhet telefonon a tíz kilométernyire lévő Kelebiával, csak Budapesttel, Béccsel, Prágával, Genffel, vagy Párisal. Még jó, hogy az is kiderült nemsokára, hogy a szerencsétlenség nem is Kelebián volt s nem is volt szerencsétlenség, csak apró kisiklás, mert különben megsejt volna, hogy az újonnan bekapcsolt Páris-t kértük volna meg, hogy kérdezze meg telefonon Kelebiát, mi történt a gyorsvonattal s azután telefonálja meg vissza.

Mert például Temesvárral ilyes fajta-képen lehet csak telefonon beszélni. Ha az embernek valami sürgős üzenet-váltása van Temesvárral, felhívja egy szombori, noviszadi vagy becskeréki barátját — Szombor, Noviszad és Becskereket beszélhet Temesvárral — megmondja neki, hogy hívja fel Temesvárt, közvetítse az üzenetet s hallgassa meg a választ... Am-lár az is megtörténhet, hogy valamelyik figyelmes központ — mindenki figyelmes, aki figyel, a központ pedig megfigyelt a beszélgetést, ideszól, hogy ne csaljunk, vegyük tudomásul, hogy Szubotica-ról nem lehet Temesvárra beszélnünk s nem kapcsolja össze a közvetítőnk a romániai várossal.

Am a temesvári beszélgetést még valahogy — talán Páris közvetítésével — lebonyolíthatjuk. De mit csináljunk, ha este kilenc óra után Palicson nyaraló házi orvosunkkal, vagy hat óra tájban Bajmokkal akarunk beszélni, ahol ilyenkor már nincs telefonszolgálat s még Páris-t sem kapcsolják össze az esthajnali órákban egyik bácskai községgel sem...

Az, hogy Párisal van telefonösszeköttetésünk, sovány vigasz. Igaz, hogy még soványabb az, hogy az egész világon a mi számunkra a legdrágább a telefonelőfizetés s mi vagyunk az egyetlen állam, amely súlyosan megbírságol, ha egy félórával elkésünk a telefondíj befizetésével. Hallo Paris — tu je Szubotica. —

A siron túl

Irtá: Govorko: ich János

Elválhatatlan barátok voltak. János, a szentimentális, ábrándozó bölcsészethallgató egy évvel és egy osztállyal idősebb, Gyula, a józankondolkodású, de könnyelmű orvosnövendék, a fiatalabblk. Gyermekkori emlékek fűzték egymáshoz: szalonasítás a bajai szőlőben, botanizálás a városkertben, békavadászat a palicsi tóban. És később a serdülő ifjak tarka szövésű tervei, az elmaradhatlan álmok — a nő, a gyermekszerelem minden bájával. Az ártatlan csókért való reszketés, a szívdobogással megváltott drága, rövid pillanat titkos szavakkal utánaérzett vázolósa, az önképzőköri versek. Ez Jánosnak volt a lelki világa. Gyula részéről a jóakaró, bizalmas helyeslés, vagy olykor az igazi természetének jobban megfelelő fájó cinizmus, a brutális rábeszélés, amellyel a néha megmagyarázhatatlan kíméletlen érzés az érzékeny fiú iránt, a sajnálat, a részvét. szoros kapesok két fejlődő lélek között.

Most együtt laktak nónapos szobában. Az elmúlt esztendő elhagyott vakgázokozását, a nemrég bekövetkezett lelkvesztő tragédiát követő hosszú leghargiát felváltották a tanulás, az egyetemi gondok, János csendes korholása a fiatal cimhéra léhasága miatt és némi nyugodtabb, ritkán együtt töltött estéken a fájdalmas emlékezés, a derültebb napok visszakívánása.

Magános órákban János lelkében felvillámlott a kétség.

— Talán ő is szerette! Előszedte az egy éven át Gyulától kapott leveleket, a szomorú dráma beszélő okiratait, de nem tudott dőlőre jutni... Undorral dobta el magát a szívét rágo gyanut... Ha néha a bérlet zongora mellett beleöntötte szenvedését a bánatos melódiá-

ba, a dal közepén el szorult a szíve és megreszkett benne a kínzó gondolat. Ifjenkor két karjára borulva, zokogva siratta el szétfoslott álmait.

Ha félálomban hevert ágyában, néha körülfojták a múlt kísértő árnyai. Sőtét hullámokban uszáltak felette, forróan vagy metsző hűdegen surolták az arcát zugva, bugva, sutogva. Ölükben emberi alakokat ringattak: szőke fejű, fekete szemű leányjeget, bánatos szemrehányó pillantással, vagy a Gyula mosolygó képét... most elváltozott az arca, szelidre húzódott, amellyel kinyújtotta saskörmű kezét és evvel véresre cirógatta az álmában nyögő gyerek szívet... Akarod Vilma szerelmét? neked adom... ide van bele írva az imakönyvébe... ez az egyetlen hagyatéka... ez a tied... reám bízta, neked hagyta.

És felrettenve álmából, tovább szötte a kínzó gondolatokat. Igen, az imakönyve... ez a drága emlék... hova tűnt el? Gyula azt írta, hogy elküldi, elhozza magával... és a hajjűrt, a neki szánt selyem szőke hajjűrt... ezt is Gyulának adta az ő számára... hol van? Ezeket az ereklyéket sűrű titok veszi körül... Nincs tőle egy sor írása sem... lehetséges, hogy legalább egy bucsusztót ne írt volna neki?... és az otrómba gyanu végig fűrészelte az idegeit, eltaposta elhárító ellenérveit.

— Vilma szeret, csak téged szeret — írta Gyula. Elhagyottságában szenvedése közepett te vagy az egyetlen vigaszt... A mostani élet nem élet, ő csak jövőtöknek él... Mindez hazugság, csalás lett volna?... és az idejét multa féltékenység végig szántott a lelkén...

Ilyen átszenvedett éjszaka hajnalán tért egyszer haza Gyula. János nem látta arcán a bosszúság felhőjét, a düh viharát az elkártyázott havi pénze miatt, nem érezte leheletén a bor gőzét... a látását elhomályosította, a gondolkodá-

sát elfojtotta az álmok üszkéből visszamaradt füst.

— Barátom, én szenvedek... nehéz sullyal nyom ez az átok... nem tudok tőle szabadulni... a bizonytalanság borzasztó, elviselhetetlen... az igazságot szeretném tudni.

— Elmondtam már százszor.

— Igen elmondtad... de sokszor azt hiszem... de hiszen tudom, hogy őszinte vagy... most miután ő nincs többé... hiszen nem volna okod... de talán barátságából, kíméletből eltitkolod a valót.

— Ostoba vagy az örökös faggatásaidal, vágja oda Gyula. Azt hiszed, nekem nincsen egyéb bajom, mint a te érzelmi rongyaidat foltoztatni? Hagyj nekem békét!

— De nézd... én szenvedek... meg kell egyszer mondanom... én azt hiszem... én neked halálval tartozom, ez volt az egyetlen mód, hogy Vilával érintkezzem... te csakugyan átadtad neki a leveleimet?

Gyula hallgatott.

— Lehetséges-e az, hogyha szeretett, amint azt bucsuzáskor mondtad... amint te is írtad mindig... hogy ne érzett volna vágyat ezt nekem megírni? Azután ez imakönyve, amely nálad maradt, a hajjűrt, amit nekem küldött?... Ne légy olyan kegyetlen, mondd meg az igazat.

— Akarod az igazat tudni? Jó megmondom.

És megjelent a Gyula arcán az öröngi mosoly, a cinizmusnak, a kárörömnének a vegyülete: bensejének hű tükre.

— Megmondom az igazat, de aztán ne vádolj. Nem bírom tovább a buta faggatásaidat. Eddig kíméltelek, dehát te akarod, legyen... Különbem nem is árt, ha megismered a meztelen életet... a te életed nem élet. Bárgyu ábrándokból nem lehet jövőt kovácsolni... a töprenkedés árt az egészségnek... te

felreérted a szerelmet, ostoba plátóinak csufolt érzésekkel nem lehet a székszerű kérdést megoldani: ez fiziológiai jelenség.

— Te rossz utat választottál a Vilma meghódítására. A női szervezetet nem úgy alkotta a természet, hogy ostromló sóhajok kielégítsék. Gyere velem egyszer a boncoló terembe, majd megmagyarázom. Egész idegrendszere intenzív mágnes, amely csak akkor nyugszik, ha leköti a férfi acélergiáját... nem szerelmes levelekkel avatják asszonyt a leányt... én a te leveleidet át sem adtam, hát nem is válaszolhattott reá.

János elsápadva hallgatta a kíméletlen beszédet. Lehetséges ez?... ilyen képmutatás?... ennyi alávalóság?... Fejében kovályogtak a gondolatok... de hát minek volt ez a komédia? ez az alattomos cselöztetés?... nem értette.

Gyula tovább beszélt. Bor által felhevített dühe szelepet keresett, ezen át zúdította azt János fejére.

— Nekem gyűlöletes szerep jutott ebben a játékban. El tudod te gondolni, hogy az én pezsgő vérem nem lázadt fel a Vilával naponként való találkozásnál?... én nem a te szerelmi ömlengésedet közvetítettem... a saját vágyaimat akartam diadalra juttatni... mert én is szerettem őt... nem úgy, mint te, hanem amint férfinak kell szeretnie... minden akadályt leküzdő, gyilkos kívánsággal... a cél csak egy: a birtokbavétel... és azon a délutánon, mielőtt a kutba vetette magát, az enyém lett... nekem ajándékozta szép fiatal testét...

János felugrott az ágyról. A vézna fiú kiegyenesedett, felemelte karját és szeszszorított öklével lecsapott a vetélytársra arcára.

Azután ájultan vágódott hanyatt a padlón.

Prágában nyugodtan telt el a pénteki nap

A várt kommunisták tüntetések elmaradnak

Prágából jelentik: Ugy a katonai, mint a polgári hatóságok igen nagy óvintézkedéseket tettek a pénteki napra, amelyen a kommunisták tudvalevőleg meg akarták tartani a befilteztetett vörös napot, azonban estig semmiféle incidens sem zavarta meg a város nyugalmát. A Prágába vezető országutakon megerősített csendőrszolgálatok cirkálnak, hogy megakadályozzák a kommunistáknak a vidékről való felvonulását a fővárosba.

Prága pénteken ünnepi díszet öltött, mert pénteken volt az évfordulója Husz János elégetésének, ami a törvény szerint állami ünnep. Prágában teljes rendben és nyugodtan folyt le a csütörtöki tüzoltókongresszus tízezer főnyi résztvevőinek felvonulása, amelyet óriási tömeg nézett végig. A lapok legnagyobb része az ünnep miatt nem jelent meg.

A Dunába fult egy műegyetemi hallgató

Halálos szerencsétlenség Bukin községi

Noviszadról jelentik: Tomovics Mirkó bukini községi jegyző csütörtökön délután családjával a Dunára ment fürödni. Társaságában voltak még sógornője és Tosevics Szlobodán mosztari műegyetemi hallgató, aki rokonai látogatására ment Bukinba.

Csütörtök délután Tomovics Mirkó, továbbá sógornője és Tosevics messzire bensztek a Dunára. Hirtelen mindhárman segítségért kiáltottak. A Dunán Sárengrádról épp egy csónak jött Bukin irányában. A csónakban többen ültek és amikor az elmerülők segélykiáltásait meghallották, teljes erővel a kiáltások irányába eveztek. Nagy erőfeszítéssel sikerült nekik Tomovics jegyzőt és sógornőjét a hullámokból kimenteni, ellenben Tosevics Szlobodán már elmerült a hullámokban és holttestét csak este nyolc órakor sikerült kihalászni.

A huszonegyéves egyetemi hallgató holttestét pénteken Mosztárba szállítják, ahol el fogják temetni.

Király, aki mindig a fején hordja a koronáját

őrcsa afrikai uralkodó Londonban, aki után állandóan egy kis fiu viszi — a lelkét

Londonból jelentik: Furcsa királyi vendége van az angol fővárosnak: a napokban Londonba érkezett Ofori Atta az afrikai Aranypart királya. Az angol fővárosban egzotikus uralkodókat elég gyakran lehet látni. Most azonban egy olyan királyi vendége van Londonnak, amelyik úgy király, mint ahogy a régi képeskönyvekben festik. *Soha el nem hagyja koronáját*, hanem magával hordja azt, mint más ember a kalapját és különböző formákban mindig a fején tartja, aszerint, hogy milyen alkalomból van szüksége rá. Mert az Aranypart hollófeke bőrű királya, sir Ofori Atta állandóan aranykoronát hord a fején: egy súlyosabb, díszesebb koronát ünnepélyes alkalmakkor és egy könnyű, mondhatnánk szipka-koronát a mindennapi életben. Ezzel a könnyebb koronával tett például látogatást a londoni nagy lapok szerkesztőseibe is.

A koronához arannyal gazdagon kímizett királyi palástot visel. Minden lépésében országa vezető méltóságokat kísérő nagyjai kísérik, akik szintén arannyal díszes öltözetben a királyi hatalom inszignumait viszik kezeikben uralkodójuk után.

A királyi kíséretől beszámoló újságíróknak sikerült az Aranypart minden ilyen országnagyának hivatalát kifürkészni. Ofori Atta király egyik kísérőjének hivatása azonban jó ideig földelitet-

len maradt előttük. Ez a kísérő egy kis fekete macska, aki soha el nem távolodik a király oldalától s akinek a menetben mindig elsőbbséget biztosítanak a többi országnagyok. Hosszas kérdés-közlés után aztán kiderült, hogy a fiucska valóban igen fontos hivatalt tölt be. Nem kisebb hivatása van, minthogy urának és királyának, I. Ofori Atta-nak a lelkét hordja magával. Az angol újságírókat egy kissé mezzavarta ez a felvilágosítás. Olyan nehéz-e az aranyparti király lelke, hogy ő maga egyedül nem tudja magában hordani, vagy talán örök fiatalságot akar a lelkének biztosítani azáltal, hogy egy gyerek őrizetére bizza-

azt? A titkot sem a király, sem az országnagyok, sem a királyi lelkét hordó kis fiucska nem voltak hajlandók az indiszkret angoloknak elárulni. Azt sem akarták megmondani, hogy hol hordja magánál a legfiatalabb ország nagy uralkodója lelkét. Talán a kis börtáskában — kockáztatja meg a véleményt egyik angol riporter — a kis börtáskában, melyet a hollófeke fiucska soha ki nem ad a kezéből s amelyen még mindig rejtáltható az angol határvámhivatal bélyegzője. Mert Angliában ma már a lelkek sem bélyegmentesek — folytatja epés okoskodását a mindent kifürkésző brit riporter.

Augusztus 19-ikén lesznek a görög választások

A Venizelosz-kormány módosítani akarja a választási törvényt

Athénből jelentik: Mint előre látható volt, a Venizelosz-kormány nem mutatkozik be a kamarában, hanem azt feloszlattja.

Az új kamarai választásokat augusztus 19-ikére tűzik ki. A képviselőház feloszlátásáról szóló rendelet még ezen a héten megjelenik és a

köztársaság elnöke egyidejűleg alá fogja írni az új választások kiírásáról szóló rendeletet is.

A Venizelosz-kormány módosítani akarja a választási törvényt, ami súlyos komplikációkra vezethet a görög politikában és nagy kihatással lehet Görögország jövőjére.

Az olasz-osztrák konfliktusban Németország közvetített

Auriti olasz követ visszatért Bécsbe

Bécsből jelentik: Az olasz-osztrák konfliktus békés megoldást nyert és Auriti olasz követ többhavi távollét után pénteken visszaérkezett Bécsbe

és átvette az olasz követség vezetését Auriti követet Seipel kancellár péntek délután kihallgatáson fogadta. A Stunde értesülése szerint

az olasz-osztrák konfliktusban Németország közvetített.

Az utóbbi hetekben fontos diplomáciai tárgyalások folytak Berlin és Bécs között és közvetlenül a déltiroli kérdés miatt felmerült konfliktus megoldása előtt egy magasállású német politikus is Bécsben tartózkodott és tárgyalásokat folytatott az osztrák kormány tagjaival.

Hercegek és hercegasszonyok proletársorsban

Mária nagyhercegnő himzéseket áru', Jusupov herceg, Trubeckij herceg, Orlonszkij hercegnő ruhavarrással keresi kenyerét, két orosz Bourbon-herceg pedig pincérkedik Párisban

Pár év előtt a francia főváros egyik iparművészeti kiállításán különösen szép himzéseket tüntek föl, melyek alá a Marie név volt odairva. Senki sem tudta azonban, hogy ki ez a Marie, aki csak a keresztnevét árulja el. Rövidesen kiderült azonban, hogy nem más a szép himzést kiállító cég tulajdonosnője, mint »Marie de Russie«, Mária orosz nagyhercegnő, aki a cári birodalom összeomlása után egy kézimunkacéget alapított Párisban. A francia fővárosban most lépten-nyomon lehet az üzleti életben elhelyezkedett orosz arisztokratákat látni. A nagy boulevard egyik kávéházában két egymáshoz föltűnően hasonló elegáns fiatalember tűnik föl. Az egyik a pénztárnál ül és a cédulákat szedi össze, melyeket a kiszolgáltattott italokért fizetnek. A másik kivágott pincérfrakkot és fehér kötenyt visel és a legnagyobb udvariassággal szolgálja ki a vendégeket. Beszédbe azonban nem szívesen ereszkedik. Mindkét fiatalember Bourbon herceg, a Bourbonok Oroszországba száműzött ágából.

A Péterváron rendkívül nagy szerepet játszott Elvira hercegnő fia, most az anyjuk pénzével vásárolt kávéházban dolgoznak. Orosz arisztokraták által alapított divatszalonok ma már szintén nagy számban vannak Párisban. A híres Jusupov herceg, Rasputin meggyilkolója, Trubeckoj és Obolonszkij hercegnők, Volkov grófnő és az orosz cári udvar több más arisztokrata nője olyan nagyvilági, sőt félvilági hölgyeknek készítenek toaletteket, akikre azelőtt rá sem néztek.

Egy Gagarin herceg éjjeli portás a

Montparnesse egyik báriában. Egyik orosz tábornok, aki a háboruban a cár egyik hadseregét vezette, hallástóló üzletet alapított és már tekintélyes vagyont is szerzett vele.

Egyik élelmiszerüzletben, mely egy kis vendéglővel van összekötve, a cár egyik adjutánsa ül a kasszájánál és lányainak, akik kiszolgálják, az orosz vendégek előbb tiszteletteljesen kezet csókolnak. Egyik lány feltűnő szépség. Jegyese egy volt orosz tiszt, nappal a vendéglő konyhájában tányérokat mos, este a Montmartre egyik báriában táncprodukciókkal mulattatja a vendégeket. A bérautók sofőrjei között szintén száz számba vannak régi orosz tisztok, gárrosok s mérnökök. Egyik ilyen sofőr — írja az oroszokról beszámoló francia lap tudósítója — kecskéjével nemrég a szovjetkövetség ünnepélyes fogadására vitt el engem. Mikor meghallotta a neki adott címet, mosolygott magában és ki-köpött, mikor a követség kapuja előtt megállott autójával. Később megmagyarázta, hogy régebben mindennapos vendég volt ebben az épületben, amelyben, mint diplomata, jelentős hivatalt töltött be. »Követségi tanácsos voltam itt — mondotta — s azokat az embereket, akik ma uralkodnak a követségi palotában, még az előszobámba sem engedtem be«. Azután nyugodtan zsebre dugta a neki járó összeget a borra valóval együtt és udvariasan köszönve elvezette bérautóját az orosz követség épülete elől, melyen most a régi cári korona helyett a sarló és a kalapács keresztbe tett jelvénye áll a bejáró kapuk fölött.

EGYÉNI AKCIÓ

Ki a tettes?

Ez a jelenet így folyt le szórul szóra, se el nem vettem belőle, se hozzá nem tettem. A Kati épen takarított. Míg a portörő rongyot rázta a sétálók fejére, érzéssel dalolta, hogy: »*hétre ma várom a nemzetinél.*« Ekkor odaállt az ablak alá egy másik háztartásbeli és örvendezve felkiáltott:

— Szervusz! Hát te itt vagy?
— Itt én. Mit keresel te erre felé?
— Vizért voltam.
— Hogy ilyen ritkán látlak.
— Csak minden vasárnap megyek vizért.

— ?
— Hétköznap a lány hordja a gyárbul.

— Hol is dolgozol?
— A Heresiéknél. Speditőr. Csuda jó hely, bizisten, csak olyan, akár egy kolostor. Se ki, se be.

— ?
— Rám van zárva a kapu.

— Nappal is?
— Nappal is. Kulcsos. És nekem nincs kapukulcsom. Az ablakok pedig nagyon magasak...

— Na a teremtsit...
— Finom uri hely, tejbe-vajba fűrösztenc, de úgy érzem magam, mint a kalitkában... mint a rabmadár... még vasárnap se erisztenc sehová...

— Hát?
— Azt szeretnék, ha otthon ülnék. A tisztára pucolt konyhában, a tepsik között. A naccsága megtanított passziánszozni, meg römizni és regényeket ad olvasni.

— Cudar élet!
— Az. Akkor már inkább zárdába megyek. Ott se lehet szigorubb.

— És a Jóska?
— Itt hagyott. Aszongya, ő nem légtornász. Az ablakok két méternyire vannak a földtől.

— Ilyenek a férfiak.
— Igazsága van neki. Én se kockáztatnám az életemet minden este kétszer...

— Kétszer?
— Igen. Tur és retur.
— Rémes.

— Az. (Sóhajt.)
— Csak ne lenne hozzám olyan barátságos az ur!

— Barátságos?
— De még mennyire! Mindig kedveskedik valamivel. Legutóbb egy grammfont vett, hogy ne unatkozzam.

— Így megbecsülnek?
— Csak az ur. Kölnvizet is adott, meg teknősbéka fésűt. (Kiveszi a hajából.)

— És a naccsága?
— Isten ments, hogy megtudja. Eltitkoltuk előtte.

— Eltitkoltatok előtte?
— Igen, mert a Béla...

— A Béla?
— Béla! a speditőr keresztneve.
— Te a keresztnevén szólítod?
— Ugyan! Ezt csak a naccsága szokta. Én a becenevén, Bélucinak...

— ?
— Szóval a Bélucinak üzleti érdekei úgy kívánják, hogy egyelőre... de el fog küldeni Berlinbe... táncosnőnek tanítat... a Mokuci...

— Ki az a Mokuci?
— Szintén a Béla. Esetleg behoz a filmhez. Óriási összeköttetése van a külföldön. Filmkölcsonzó irodája van... Pola Negrit és Bánky Vilmát tartja rak-táron... a multkor majd megválasztották képviselőnek...

— És még te panaszkodsz!
— Nem panaszkodtam, csak bánt, hogy ennyire féltékeny és nem ad kapukulcsot.

— Minek neked a kapukulcs?
— Nem nekem kell, hanem a Jósának.

— Hát a Jósával is? ...
— Földim. Nem hanyagolhatom el teljesen. Te nem ismered a mi falunkbeli legényeket. Azok mindjárt bicskával gyűnnek. Meg bajonéttal. Különböző is a Bésáról van szó!

— És te? ...
— Minden vasárnap este megmenem az ő drága életét...

Lundberg pilótát megmentették az uszó jégtábláról

Óriási költségeket emisztenek fel Nobileék megmentésére eddig kiküldött expedíciók

Stockholmból jelentik: A svéd honvédelmi minisztérium péntek reggel

Thornberg kapitánytól a Spitzberg-áron tartózkodó mentőexpedíció vezetőjétől táviratot kapott, amelyben bejelenti Lundberg pilótának az uszó jégtábláról való megmenekülését.

A honvédelmi minisztériumhoz intézett a Quest gőzösről péntek reggel nyolc órakor kelt távirat így szól:

— Lundborg megmentve. Thornberg.

Néhány órával később Lundborg felesége is táviratot kapott a Quest hajószinüleg egy kis típusu repülőgépen. Kömegmenekülését.

Lundborgot, aki közvetlenül Nobile megmenekülése után ereszkedett le repülőgépevel Nobile hátrahagyott társainak jégtábláján és onnan nem tudott újból startolni, egyik repülőbajtársa, Schyberg hadnagy mentette meg, valószínűleg egy kit típusu repülőgépen. Közlebbi részletek Lundborg megmeneküléséről még nincsenek.

A stockholmi lapok részletesen foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy milyen óriási összegekre kerültek a Nobileék megmentésére eddig kiküldött mentőexpedíciók.

Nobile lóghajójának felszerelése svéd valutában másfélmillió koronába kerül, de a segélyakció költségei ennél sokkal többet fognak kitenni. Minden repülőgépnek, amely a Spitzbergáron tartózkodik, napi 500 svéd koronára ruznak a költségek és e pillanatban

husz repülőgép tartózkodik a Jeges-tengeren.

tehát pusztán ezeknek a napi kiadása 10.000 svéd korona. Ezen kívül a Kraszsin orosz jégtörőn van Szovjetország egyik legnagyobb repülőgépe, míg a Maligin jégtörőn két repülőgép van, az olaszok pedig eddig három repülőgépet küldtek. Ehhez kell számítani a hajókat, a Citta di Milánót, a Braganzt, a norvég és svéd kormány három hajóját, a két orosz jégtörőt, a Franciaország által kiküldött két hadihajót és az Amundsen segítőbizottság mentőhajóját.

Minden kígyót, békát összehordtak...

Egyéni riport a hal és kígyó kiállításról

Az Eszterházy park üvegházát könyven összelehetne tévesztetni Noe bárkájának egyik sarkával, ahol is mindenfajta kiválasztott kis állatocskát helyeztek biztonságba, ami a földről elmúlik a minden életet elpusztító vízőzón. Illetve Noe bárkájában nem is voltak halak, csak az ég madarai, tiszta és tisztátalan állatok és csuszó-mászók, de nincs felémelve a bibliában, hogy a halak is lettek volna ott, ami annál is logikusabb, mivelhogy a halak voltak az egyedüliek, amelyek minden nagyobb baj nélkül meguszhatták a vízőzón. Más, ha a Teremtő szárazsággal pusztította volna az életet, ebben az esetben Noe apánk nagy akvóriumokat lett volna kénytelen betelepíteni a bárkáját, amely ilyen formán határozottan nagy hasonlatosságot mutatott volna fel az Eszterházy park üvegházával, ahol a bécsi hydrobiológusok kiállításukat rendezték és ahol csuszó-mászókön kívül a többségben halacskák vannak képviselve.

A júniusi nap forrón tüzel a háztengerrel övezett Eszterházy parkra. A nyári melegtől tiltkadtan megérkezve a kiállítás színhelyére, őszintén irigyeljük a kis halakat, amelyek vidáman fürdenek üvegfürdőkádjaikban. Mialatt bámulatják és csodálatják magukat, egyben élnek a világukat a hűvizben. Mindegyik akváriumon kifüggesztve, a lakója névlegye. A kis halacskák latin névvel mutatkoznak be az embereknek. Vajjon nem kötelezi a jó nevelés, hogy én is latinul nevezem meg magam:

— Homo sapiens.

Én volnék az okis ember, de be kell vallanom, hogy az okosságom nem terjed addig, hogy ezt a sok kis halat, mindazokat a külön individuumokat, százfajtáját a vizalatti világnak, amelyek a kiállításon szerepelnek, mind meg tudjam jegyezni magamnak. Micsoda nagy akváriumnak kellene lennie a fejmennek, hogy az itt látott sok hal beleférjen. Eddig büszke voltam arra, hogy a szardiniát megtudtam különböztetni a ruszlitól. Ezt csak annak a megfigyelésnek köszönhettem, miszerint a szardiniát olaj, a ruszlit pedig hagyma közzé rakják. Ugyancsak biztos vagyok abban, hogy egy hering és egy cápa között is tudok disztingválni. Az a hal, aki engem felfal, az cápa, ha viszont én eszem meg a halat, akkor minden kétséget kizárva a heringgel állok szemben. De ezen kívül is vannak halak, akiket sem az ember, sem pedig ok az embert nem lakmározza föl. A kis diszhalacskák. Ezek itt az akváriumban. Amikor a természet műhelyében kifaragták a különböző teremtményeket, elszaporodtak kis forgácsok, amelyek életre keltek. A kis hal ugyanolyan, mint a nagy hal.

Hal nipppek. Tanagra-alak, mindegyikhez egy nagyító üveget kellene csatolni. Az életék. Egy csodát képviselnek ok is, amelyekkel lehet foglalkozni és amelyek nem indokolatlanul vonják magukra az emberek figyelmét, akik a természet iránti rajongásból és tudomány szeretetből az unalom óráit azzal üzik el, hogy ilyen diszhalacskákat nevelnek és ezekkel összefüggő vízi növényeket tenyésztenek.

A természet házhoz jön és az ember örömet talál ezekben az apró színes és fürgé kis halacskák ficánkodásaiban. Azon halacskának nevezi a szerelmes lovag hölgyét és bizonyára ennek a jelzőnek van némi hzelkedő tendenciája.

Aranyhalacskák pedig nincs is a kiállításán. Hol vagyunk már az aranyhalacskától. Az Amazon sodrából, India, Kína, Japán és Afrika folyóiból gyűltek itt össze a különféle halak, mintegy a hidegvérűek kongresszusára. Ősi színeikben, valamint a tenyésztők által történt beavatkozás folytán keresztözödéssel, vagy más machinációval létrehozott javított példányok. Ahogy farkasszemű nézek a kifogástalan halszemekkel, lehetetlen nem látnom, hogy egy kicsit lenézően bámulnak vissza rám ezek a vizbeli lények. Sőt egy másik direkt gunyos mosolyra csücsöríti az ajkát és ha nem volna néma, bizonyára jól oda mondaná a véleményét a kíváncsi embereknek, akik a halak legintimebb dolgát is kilelik, például, hogy építenek a vízben fészket, amelybe halifruasszonyka kaviárait lerakja. A halszerelme a kiállítás tartamára sincs felfüggesztve. Csak szaporodjanak a halacskák, mint a fővény a tengerben, egynéhány családban ugyanis az a kannaiból szokás uralkodik, hogy a jó szülők felfalják a kicsinyeiket. De többnyire megható, hogy az öregek milyen félszettel nevelik utódaikat.

Az egyik nevezetessége a kiállításnak a sziami iker halban egy fogas ponty, amelynek hasához hozzá van növe az ikertestvére. Ezuttal először jelentek meg Bécsben a kínai harcok halak, amelyekkel a kínaiak, ahogy spanyolok a kakasokkal kakasviadalt, halpárbajt rendeznek és amelyekre fogadásokat kötnek. A harcok felek halpárbajt csinálnak egymásból, a kínai polgárháború úgy látszik ezeknél a kis halaknál kezdődött.

Egy tragikus jelenetnek voltam a tanúja. Egy kis halacskák bement a vizet. Egy parazita ráctte magát a kopolyájára és a halunk mielőtt díjat nyert volna a kiállításán, el kellett hagyni a földi, illetve a vízi léteet. Amikor észre vették, hogy a halacskák rosszul vannak, jöttek a mentők. Egy külön kis tartály-

ba helyezték és sós vizet adtak neki. De már sós víz sem használt, egyszer-kétszer tátogott, a parazita győzött, a kis halacskák oldalra fordult, ami a beállott halálnak a jele. Szépen halt meg és hasonlóan szép volt a temetése. A kis halott halacskát megfogták, elvitték egy piros tengeri rózsához, amely olyan, mint egy virág, de ne hagyjuk magunkat becsapni, a tengeri rózsza is állat és odatartották föléje a kis halat. Kis falat. Jó falat. A tengeri rózsza össze csukta a szírmait és a kis hal eltűnt a tengeri rózsza gyomrában. A tengeri rózsza nem csámcsogott, egyáltalában olyan rendszeren megett a halacskát, hogy a legelőkelőbb uricsaládok asztalánál is helyet foglalhatott volna. A kis hal sírja fölött tehát egy tengeri rózsza virágozik.

A halakon kívül mindenféle kígyót, békát össze hordtak. Egy óriási szalamender, amely valha az öngyilkos Hamarer biológus tulajdona volt, töltötte be a korelnöki tisztet. Cellájára egy cédulán elárulta, hogy 34 év óta van fogásában, 34 évi fogság. Vajjon micsoda büntetést követett el? Érdekesekek a teknős békák kígyónyakkal. A teknősbékákat páncélruhájuk alkalmassá tenné, hogy képviselők legyenek. De ahogy egyrészt a páncél védi őket, másrészt a páncél okozza a vesztüket is. Hölgyeink teknősbékák fésűjéért nem egy teknősbékának kellett meghalni. A teknősbékák azonban segít magán, egy afrikai teknősbékafaj, amelynek egy példánya a kiállítás egyik nevezetessége, puha páncéllal rendelkezik, amelyből nem lehet fésűt faragni. Kígyók, köztük mérges kígyók, így csörgő kígyó is exotikumai a kiállításnak. A rendezés egy hibájára kell rámutatnom: a kígyók mellől hiányoztak a kígyótáncosnók. Egy kis vi-perát is látni, amelynek hazája Jugoszlávia.

Főlátványossága a kiállításnak: egy afrikai oázist ábrázoló kis terrárium, amely az afrikai meleget villanyfűtéssel kapja. Ebben a homoksivatagban különböző sivatagi állatok élnek, homoki teknősök, homoki óriáskígyók és egy kamaleon. A kamaleon, amely arról nevezetes, hogy a színét vált oztatja, olyan szem szerkezettel rendelkezik, mint egy fényzőrő, mindenfelé forgathatja a szemét. Egy villanylámpa lóg a terrárium közepéről és arra van hívátva, hogy a napot pótolja. Egy villanylámpa a Szahara közepében. És merje még valaki ezeketán mondani, hogy a kultúra nem halad.

Eos

Harcot indítottak az egyházak a közös férfi-női strand ellen

Arádról jelentik: Érdekes társadalmi kérdést hollywood meg az az akció, amelyet a nagyváradi felekezetek főpapjai indítottak a férfiak és nők közös uszodája ellen. Összeültek Nagyváradon az egyháziók, akik halálos ítéletet mondtak ki a közös fürdőre. Nagyváradon a különböző vallásfelekezetek képviselői között az a felfogás alakult ki, hogy a közös strand erkölcsellenes és károsan hat ki a fiatalok morális életére és az általános szexuális életre az a körülmény, ha nők és férfiak közös területen élvezik a tropikus hőség közepette a víz örömeit.

A főpapok értekezletéről egy memorandumot adtak ki, amelyben az egyházak vezetői a közérkölcseiség megóvása címén kéri a polgármestertől, hogy minél előbb különítsék el egymástól a fürdőző nőket és férfiakat. A memorandumot az összes felekezetek papjai aláírták, valláskülönbőség nélkül.

Most jelent meg!

Pajzs Ödön:
Magyarok Kanadában

című könyve.
Ez a könyv az új magyar népvándorlás krónikája: az ésa amerikai magyarok harca az életé

Ára 68— dinár

Megrendelhető
a Minerva r. t. könyvosztályában

HIREK

Csépelnek...

Egy év munkája, hónapok keserve, aranyra váltva sorakozik a cséplőgép mellett. Dus, érett kékék sűrű napban-fürdő dombok emelkednek, ameddig csak a szem ellát a kincsüktől megfosztott földeken. A gép dohogását, a szikkadt torok hangját, az arany szemek zörgését röpi tovább a forróságtól reszkető szél. Barna, bronzkar lendül, a duzzadó kéve megvillan a dusan hulló sugárözönből, röpill, pereg a kerék, a gép torka szomjasan nyeli a kalászt, telnek, egyre telnek a zsákok az arany maggal és a föld szorgalmas méhe: a gazda, jól eső boldogsággal, nyugalmas örömmel áll munkája gyümölcse előtt.

A föld tell marokkal, bőkezűen szórja kincsét az embereknek. A várakozás, az aggodás nehéz perceit felváltotta a beteljesülés, a nyugalom korszaka, amikor a dolgos kéz, bár egy percre is, megállhat, a szem, amely a jövőt kutatja, a test, amely az ekere görnyedt, megpihenhet. A föld munkása, a taluk és tanúk derék népe most hordja be a termést, a tornyosra rakott kocsik után baktató gazda lépésében kikívánkozó boldogság dobban, a jelen gazdag valósága: a telt csűrök, a duzzadó zsákok, a roskaadó gyümölcsök, a mesésen biztató szőlőtőkék aranyport hintenek a szembe, fátyolt terítenek a multra, színekbe öltöztetik a jövőt és a munkáscsalád arcát beragyogja a pillanatnyi meglegedés, boldog eszmör és a bizakodás fénye.

Az aratás, a cséplés, a kenyérgyűjtés perceiben, a munka gyönyörében, a kassza suhanásában, a gép zajában ki gondol az élet ezernyi bajára, a megoldatlan kérdésekre, válságokra, a nyomorra, melyet a városok kiabálnak. A buzát morzsoló gép szüntelen kerepelése, a tapsoló öröm, a táradtan előbuvó nóta, a lányok és legények triss pajzánkodásu cnyomja a földnélküliek, az aszfaltok köldusainak, a gyárak és műhelyek szürke proletárseregeinek kiállítását, akik a napok létráján hlába igyekeztek telfel. Senki se gondol azokra, kiknek nincs soha aratásuk, telt csűr se biztatja őket a hónapok telé, érett szőlőtőkék se oltják el soha szomjukat a fény útán.

Vig dalok kergetőznek a rónákon, terhes szekerek hordják a kenyeret a magtárakba, buzakoszorut fon a lány keze az aratógazdának, elsimult minden redő az arcokon, nyugalom, béke, derű, meglegedettség terjeszkedik szét a mezőkön, a falu ünnepe: a babonás, édes kenyér ünnepe koszoruzdik a barna lányok. Még peregnék a kerekek, de a föld már vár, új életet, új magot...

Szegedi Emil

VÁROSI SZÍNHÁZ hangversenytermében vasárnap, július 8-ikán: *Der Bettelmusikant*, operett három felvonásban.

Hétfőn, július 9-ikén: *Scma Izrael* (Die Spanische Inkvizition), operett három felvonásban. Zenéjét írta: Goldfaden. (A »Habimah« zszargon társulat vendégjátéka.)

— **Rajics Szvetiszláv beogradi főispán Szentán.** Szentáról jelentik: Rajics Szvetiszláv főispán szerda este Kovacevics Boriszláv főispáni főtktár és Fosz Iván főtktár kíséretében Szentára érkezett. Az állomáson Gyorgyevics Szlobodán polgármester fogadta a főispánt, akinek tiszteletére este vacsorát rendeztek. Csütörtökön reggel Rajics főispán fogadta a környékbeli küldöttségeket. Ebéd után a polgármester és a Bácsmegeyi Napló szentái munkatársának kíséretében megtekintette a városzéli ipartelepeket és a nyomortanyákat. Rajics főispán csütörtökön este Horgosra utazott.

— **Tartalékos tiszt elöléptetések.** Öfel-sége dr. Dujics Lázár kulai ügyvéd, másodosztályu tartalékos kapitány első osztályu kapitánnyá, Soves Tyilla hivatálnok, tartalékos pilótahadnagyot főhadnaggyá és Vrudzsin Lázár kulai járásbírói irattári tisztviselőt, tartalékos tüzérfőhadnaggyá léptette elő.

A noviszadi polgármester Beogradban. Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branislav noviszadi polgármester, pénteken Beogradba utazott, hogy a belügyminiszteriumnál kérésse az 1928. évi költségvetés jóváhagyását, mert annak elmaradása megakasztja a városi gazdálkodás menetét. A polgármester ezalkalommal a földművelésügyi miniszteriumban a közelmúltban megalakult ármentesítő társulat alapszabályainak jóváhagyását is megsürgeti.

Értekezlet a szentái katolikus templom építése ügyében. Szentáról jelentik: Rajics Szvetislav főispán, aki két napig időzött Szentán, csütörtök délelőtt tíz órakor értekezletet hívott össze, hogy a belügyminiszteri rendelet utasítása értelmében megbeszélést tartson az építendő római katolikus templom ügyében. Az értekezleten a római katolikus egyház képviselőjében dr. Nacsa Lajos adminisztrátor jelent meg, míg a görögkeleti egyházat dr. Ludajics Milos hitközségi elnök, Vujics Jácó, Vujics Szávó és Branovec Lázár képviselték. A polgármester felolvasta a belügyminiszteri rendeletét, amely szerint a katolikus templom felépítését a többi felekezettel egyetértésben határozzák el. Dr. Ludajics Milos szerint a megengedés legfőbb akadályáa Budánovics Lajos püspök, aki a félbemaradt templom továbbépítéséhez ragaszkodik. Ezeknél a szavaknál dr. Nacsa felállt és eltilozott. Ludajics kijelentette, hogy a szerbek kívánják a megengedést, de nem engedhetik meg, hogy a templom a megkezdett helyen épüljön fel, mert mint a szakértőbizottság is megállapította, az új templom teljesen eltakarná a szerb templomot. Az esetben, ha a templomot más helyen építik fel, javasolja, hogy a város adjon segílyt. Vuics Száva hasonló értelemben nyilatkozott. Végül a polgármester kijelentette, hogy az értekezlet lefolyásáról írásbeli jelentést fog küldeni a belügyminiszternek.

Nagy letartóztatások Bukarestben a milliárdos petroleum-panama miatt. Bukarestből jelentik: Péntekre virradó éjjel letartóztatták Targoviste műszaki tanácsosát, az erdőgazgatót, a kerület főszolgabíráját, Ochnita község bíróját, Zacharia petroleumtermelőt és még néhány tisztviselőt. Mindannyian bűnösök a milliárdos csalásban, amelyről már hírt adtunk. A bűntett állami petroleumterületeknek magánkézre való átjatszása. A letartóztatottak valamennyien bevallották tettüket. Ujabb sorozatos letartóztatások várhatók. A megindított vizsgálat során már eddig több, mint 100 tanut hallgattak ki.

Slama dr. lesz az új osztrák igazságügyminiszter. Bécsből jelentik: A nemzeti tanács pénteki ülésén a lemondott Dinghofer igazságügyminiszter utódául Slama Ferenc dr. felsőausztriai tartománygyűlési képviselőt választották meg igazságügyminiszterré.

A Képes Vasárnap legujabb száma a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. Képeket hoz a lap a szubotical és noviszadi strandszépségsversenyéről, a vívó- és evezősversenyekről, világoseményekről. Az irodalmi részben érdekes szórakoztató olvasmányokat, képes riportokat talál az olvasó. A lap mindenütt kapható.

Egy budapesti ügyvéd kiugrott a magyar földművelésügyi miniszterium épületének negyedik emeleti ablakából. Budapestről jelentik: Izgalmas és megrázó jelenet játszódott pénteken délután a földművelésügyi miniszterium épületének negyedik emeletén. Az irodahelyiségek előtti folyosón sétált egy jólöltözött idősebb ur, aki váratlanul felrántotta az egyik udvarra nyíló ablakot és levette magát a mélységbe, ahol azonnal meghalt. Megállapították, hogy az öngyilkos dr. Csillag Hugó Rákóczy-ut 32. szám alatt lakó ügyvéd, aki körülbelül három éve nem folytatott már ügyvédi gyakorlatot. Azóta állandó vendége volt a budapesti kártyakluboknak és amit évtizedek munkájával megkeresett, mind elvesztette, míg végre croupier lett az egyik kártyaklubban. Mivel most a belügyminiszterium újabb szigorú rendelkezését adott ki a kártyaklubok ellen, Csillag Hugó dr. elvesztette croupieri állását is és előlotti elkéséredésében követte el az öngyilkosságot.

Pusztító hóhullám az Egyesült-Államokban

Eddig harmincöt ember esett áldozatul a rettentő hőségnek

Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államokban

pusztító hóhullám vonul végig, mely naponta számos áldozatot követel. Az uccákon tömegesen esnek össze a rettentő hőség következtében az emberek és a napszúrás súlyos esetei egyre gyakoribbak. A nagyvárosok forgalmában a hóhullám szinte perccenkint súlyos akadályokat okoz. Az autóbuszok, villamosok és más járművek vezetői már egy

órás szolgálat után ájultan dőlnek ki. A mentők állandó készenlétben vannak a nagyvárosok forgalmasabb pontjain. Magában Csikagóban csütörtökön százan estek össze a nagy meleg következtében.

Az Egyesült Államokban eddig harmincöt ember esett áldozatul a hóhullámnak, amely elől a városi lakosság éjszakánként a parkokban keres menedéket.

A palicsi evezősverseny kezdete. A palicsi evezősverseny rendezősege közli a közönséggel, hogy a verseny szombaton és vasárnap is délután öt órakor kezdődik, nem pedig négykor, mint ez a plakáton tévesen megjelent.

Egy olasz repülőraj öt géperől nincs semmi hír. Berlinből jelentik: A Lufthansa jelentése szerint abból a 12 olasz repülőgépből álló rajból, amely Londonba és más európai fővárosokba látogatott és pénteken Berlinbe készült, több gép utközben Amszterdamban leszállt. Balbo légügyi államtitkár maga is e repülőgépek egyike volt. Egy másik olasz repülőgép Amszterdamtól északra, egy harmadik pedig francia területen szállt le. Öt olasz repülőgépről azonban nincs semmi hír. Az olasz repülőgépeknek program szerint péntek délelőtt 11 órakor kellett volna Berlinbe érkezniük, azonban London és Amszterdam között igen rossz volt az időjárás. Az Amszterdamban leszállt gépek addig nem folytatják az utat, amíg az első öt repülőgép sorsáról nem kapnak hírt.

Repülőgépes rablóátadás Amerikában. Newyorkból jelentik: Egy Sanfranciscó közelében fekvő helység pályaudvara mellett néhány nappal ezelőtt este, mikor a vonatok már nem közlekednek, leszállott egy repülőgép. A gép két utasa bement az állomás épületébe, a három benn levő tisztviselőre revolvert rántott és megkötözték őket. Ezután elrabolták a kasszában levő ötvenezer dollárt, majd nyugodtan a gépbe ültek és elrepültek. Az állomásról azonnal rádióon értesítették az összes repülőtereket, de a gép egyik helyen sem szállt le. Három nappal ezelőtt az állomástól hétszáz kilométernyire gazdátlanul megtalálták a gépet. Az esetből kifolyólag felmerült a repülőrendőrség megszervezésének szükségessége.

Százezer lejjel károsított meg egy ékszerész egy szélhámos. Kolozsvárról jelentik: Vakmerő család áldozata lett tegnap délelőtt egyik kolozsvári ékszerész. Az ékszerészt egyik kollégája áthívatta üzletébe, ahol egy magát Fruchter Mór párisi ékszerkereskedőnek nevező fiatalember briliánsgyűrűket kínál eladásra. Az állítólagos ékszerész, hogy a bizalmat megnyerje, felmutatta utlevelet, amelyet a párisi lengyel követség állított ki és készségesen vállalkozott arra, hogy a gyűrűket szakértői vizsgálatnak vessék alá. Megjelent az ékszerüzletben egyik ismert kolozsvári ékszerűgyőző is, aki a két ékszerésszel együtt tüzetesen megvizsgálta a legtöbb karátos platinában foglalt briliánsokat. Mindhároman úgy találták, hogy a drágakő tökéletesebb fényű és a szokásos keménységi próbát is kiállotta. Fruchter Mór 100.000 lejt kért a gyűrűért, amelyet hosszas alkudozás után végül is 115 ezer lejért adott el. A pénzt kifizették neki, az ékszerész pedig megbízta az ügynököt, hogy adja el a briliánsot. Amikor a vásárlásra kínált gyűrűt villanyfényrel is megvizsgálták, feltűnt, hogy a fény most már nem tiszta. Kiderült ugyanis, hogy a kő közönséges és értéktelen üveg, amelynek a teteje gyémánt volt és valószínűleg rendkívül ügyes laboratóriumi eljárás után kapott megtévesztésig olyan fényt, mint a briliáns. A kárvallott ékszerész azonnal Fruchter Mór iránt érdeklődött, aki azonban elutazott. Miután kétségtelemmé vált, hogy nemzetközi szélhámos csapta be a kolozsvári ékszerészt, a hatóságok a legerélyesebb nyomozást rendelték el az állítólagos Fruchter Mór kézrekerítésére.

Julius 13-ikán ül össze a noviszadi közgyűlés. Noviszadról jelentik: Julius 13-ikán ül össze Noviszad város közgyűlése, amelyen újból napirendre kerül dr. Milovanovics Milován volt polgármester végkielégítési ügye. Ugyancsak tárgyalni fogják Mátics Dusán és Rogulja Milos volt rendőrkapitányok végkielégítési ügyét is. Érdekes, hogy Mátics Dusánt időközben ismét noviszadi rendőrkapitánnyá nevezte ki a belügyminiszter. A közgyűlés még az évi zárszámadásokat és több más fontosabb ügyet fog tárgyalni.

Egy csókért egy évi fogház. A palesztinai Haifában az idei nyár valóságos csókepidémiát idézett elő. Az utóbbi napokban a bíróságnak két különös csóküggyel kellett foglalkoznia. Az egyik egy baromfikereskedő ügye volt, aki kora reggel előáruval beállított egy Hadar Hakarnál melletti házba. A ház urnöje olyan hatással volt rá, hogy minden átmenet nélkül szájoncsókoita. Tekintettel arra, hogy az erőszakos csók olyan országban történt, ahol az európai erkölcsök még nem honosodtak meg, az ügy rövidesen a rendőrségre került, ahol a szeretetreméltó baromfikereskedőt, nagyobb ceremónia nélkül lecsukták és csak hosszú utánjárásra sikerült ügyvédjének kétszáz palesztinai font kaució mellett szabadlábra neveztetni, míg a pör el nem dől. Hasonló eset történt néhány héttel ezelőtt, szintén Haifában. A város kevésbé látogatott részén egy fiatal arab férfi haladt az uccán, amint egy muzulmán nő jött vele szemben. A fiatal arab egyenesen oda lépett a muzulmán nőhöz, felmerte arcáról a fátyolt és megcsókta. A temperamentumos arabot letartóztatták és egy évi fogházbüntetésre ítélték.

Sorocanál megmozdult a föld, völgyek keletkeztek és egy földalatti folyó kltörését várják. Kisenevből jelentik: A Dnyeszter melletti Soroca környékén furcsa geológiai tüneteket észlelnek. Már néhány nap óta a föld alól vízszugáshoz hasonló moraj hallatszik. A lakosság körében óriási az izgalom, mert vulkán kltörésétől tartanak. A kisenevi geológiai intézet megnyugtató kommunikét adott ki, amely szerint Beaszarábia területén ki van zárva a vulkán kltörése. Csütörtökön erős földremlenéseket észleltek. A város környékén nagy elváltozásokat mutatott a talaj. Völgyek keletkeztek és a mélyebb helyeken a föld egészen puhává változott. A geológusok azt gondolják, hogy a város közelében, a Dnyeszterrel párhuzamosan egy földalatti folyó van, amelynek egya kiszárad és kltörni készül. A földalatti folyam vízének megdagadása okozza a furcsa talajváltozásokat és az erős morajlást, amely állandóan tart.

A rádió a francia forgalmi rendőrség szolgálatában. Párisból jelentik: Az utóbbi időben számos gépkocsiszerecséltenség, összeütközés és elgázolás történt a francia országutakon. Az országutak közlekedési rendőrségeinek szolgálatkönyvitése érdekében most rádióhangszóróval felszerelt rendőri gépkocsikkal kísérleteznek, amelyek hatalmas zajjal és túlköltséggel fogják figyelmeztetni a gépkocsik és motorbiciklik vezetőit a megengedett sebességek betartására. Az Oise Departemente országútján a forgalmi rendőrség hangszóró autóival folytatott kísérletek kelő eredménnyel jártak. A rendőrség az összes országutakon bevezeti ezt a rendszert s remélik, hogy ezután számos szerencsétlenség elkerülhetővé válik.

A palicsi dalmaták

Az elfogultian szemlélő mostanában feltűnő változásokat észlelhet Palicson. A változás mindössze néhány röpke nap óta van jelen és főleg a nagyvendéglőre és vidékére szorítkozik. A nagyvendéglő terraszán nagy csapat csokoládébarna dalia nyúzsóg, a terrasz körül pedig, ahol ebben az időtáiban — valjuk be — a kutya s: promonádózott eddig — tarka hölgykoszoru virágzik. Önként kínálkozik a feltevés, hogy a hölgykoszoru megjelenése és a csokoládészínű különítmény között némi összfüggés van.

Szóval a hölgykoszoru sétál és a barna idegenek nézik. No nem mind-egyiket, csak a csinosabbakat.

Gyönyörű gyerekek ezek az evezősök — jelenti ki izgatottan egy tizenhét éves szőke kislány és megdobban a szíve — csupa izé... — hogy is hívják azt latinul.

— Adonisz — segíti ki gyorsan a barátját.

A szőke olyan mélyet sóhajta, mint a tenger.

— Persze Adonisz. Hallgatás.

— Nem is tudtam — ábrándozik el a barátja, hogy ilyen stramm emberek ezek dalmaták...

Erre vonatkozólag viszont a klszőke tudott hátrabongató adatokat.

— Tudod — fordult titokzatos arcával a barátjához — majdnem két méter magasak és olyan mellkassal járnak, mint egy fujtató.

— Persze a tenger — lehelli a kicsi barna és elszontyolódva néz a tóra, a saját, külön zöld tóra, amely ebben pillanatban a legkevésbé sem hasonlatos a tengerhez. — tenger teszi...

És áhitatos pillantásokat vetnek a terraszra, ahonnan vidám dalmát beszélgetés hangzik le. Az evezősök nem látszanak túlságosan sok figyelmet fordítani a lenti epekedésre, zavartalanul uszonnáznak.

— Lapot ír! — jaidult fel egy molett napernyővel.

A molett már kikeresett magának egy evezőst, aki a többinél is jobban tetszett neki és most azt kell látnia, hogy a csapodár már anzikszokkal hűtlenkedik.

— Biztos a barátjójának ír — kajánkodik a molett hölgy mellett valaki — hjaja ilyenek a férfiak...

A dalmaták is — sóhajta folytatásokban a molett és látszik rajta, hogy direkt feltékeny a képeslevezőlappra.

— Nézd azt a köpcöst is milyen dalt, vigasztalja valaki a molettet.

A molett megnézi.

— Az? — biggyeszi le az ajkát hisz az a Kohn Kanizsáról.

— Ja!

Az ilyen tévedések ellenére is mindenkinél van egy-egy hosszú meleg pillantása az evezősök felé, mindenki regél és ábrándozik. Róluk regél és róluk ábrándozik.

Palics pedig lassankint leveti régi nyugalmas hétköznapi ábrázatát. Telhetetlen irigységgel issza magába az epedő sóhajokat a tó és az egyik fehérr padnál rajtakaptak egy kislányt, amint ügyetlen, átszurt szívet kapart a fába.

Az igazgatóság valószínűleg jó üzletet csinálna, ha egész szezonra leszerződtené a deli evezősöket. Akkor a kedves, rajongani tudó palicsi kislányok is beveznének a boldogságba.

(de. jó.)

Vasárnap játszik le az országos bajnokság első fordulóját. Zagrebból jelentik: A JNS kisorsolta az országos futballbajnokság első fordulóját, amely szerint vasárnap a Gradjanski a Szaskkal Szarajevóban, a Jugoszlávia a BSK-val Beogradban és a Hajduk a HASKkal Spittben játszik.

Vidám-est a szubotical Népkörben. A szubotical Népkör műkedvelő gárdája vasárnap este fél kilenc órai kezdettel vidám estét rendez. Műsoron szerepelnek: »Miskából pesti fiu lett«, Szenes Béla tréfája; »Az üzlet üzlet«, Vadnai László egyfelvonásos bohózata és »Vitz tanár ur«, Liptai Imre egyfelvonásos bohózata.

— Öngyilkos lett egy szlovenszkói földbirtokos, mert elvették földjét. Pozsonyból jelentik: A Diószeg szomszédságában levő Nagyfödénés községben fölbeltette magát Rentzés Boldizsár negyvenhároméves földbirtokos, a Széchenyi birtok bérloje. Rentzés Boldizsár régi és közismert alakja volt a nyugatszlovenszkói földbirtokosvilágnak és előkelő vezérszerepet játszott Nagyfödénés gazdamezőgazdájának megszervezésében. Mint a nagykiterjedésű Széchenyi-birtok egyedüli bérloje nemcsak Nagyfödénésen, de az egész környéken általános tiszteletnek és megbecsülésnek örvendett. Az utóbbi évek gazdasági válsága azonban Rentzés Boldizsáréknál is éreztette hatását. Az elviselhetetlen adók és a többi óriási terhek békítő sullyal nehezítettek a birtok kezelésére és napról-napra érezhető volt az egykori nagybirtok tragikus összeomlása. A rengeteg finansiális teher mellé megjelent a föld felparcellázásának visszatartóhatatlan veszedelme is, amely a sok megpróbáltatás után végleg megpecsételte a Széchenyi-Rentzés birtok sorsát. Rentzést nagy részvét mellett temették el.

— Uj református kántor Debeljácán. Debeljácáról jelentik: A debeljácái református egyházközség vezetősége Vitkay Gyulát egyhangulag kántorrá választotta.

— Meggyilkoltak egy besszarábiai orosz újságíró. Bukarestből jelentik: Néhány nappal ezelőtt titokzatos gyilkosság történt Kisenevben, ahol ismeretlen tettesek meggyilkolták Jakobovics újságíró, az Utro című egyetlen besszarábiai orosz lap főszerkesztőjét. Besszarábia fővárosában a gyilkosság híre óriási izgalmat keltett. Jakobovics besszarábiai születésű és Nagy-Románia megalakulása után az orosz szovjet szolgálatába lépett. Több évig küldöztette Moszkvába a jelentéseket, végre frontot változtatva, a román kormány politikáját, főleg a liberálisokét kezdte támogatni és lapjában nyíltan Oroszország aspirációi ellen fordult. A szovjethatóságok értesültek Jakobovics árulásáról és ezért a hirhadt G. P. U. szervezet elhatározta, hogy megöleti az újságíró, ami a napokban éjszaka meg is történt. Jakobovicsot egy fiatalember ölte meg, aki ének idején ájtott a Dnveszteren, majd a gyilkosság végrehajtása után visszament. A rendőrség széleskörű nyomozást indított az ügyben és letartóztatta az újságíró lakásadóiját, akinek része volt a gyilkosságban.

— A jugoszláv-magyar határforgalmi bizottság Szubotícán fejezi be működését. Oszijekről jelentik: A jugoszláv-magyar vegyes bizottság, amely a múlt hónapban ült össze Szegeden a vitás határkérdések, különösen a határszéli forgalom és a kettős birtokosok kérdéseinek rendezésére, a napokban Oszijekre érkezett és onnan folytatta útját a jugoszláviai baranyai községekbe. A jugoszláv delegáció vezetője dr. Vlaskalin Milcrád belügyminiszteriumi inspektor. A bizottság az Ausztriával közös határoknál kezdte meg működését és most Baranyában van, ahonnan Szubotícára fognak jönni és itt fejezik be a forgalmi kérdések elintézését. A bizottság megállapítja azokat a feladatokat és helységeket, amelyek kettős birtokosai állandó igazolvány nélkül szabadon járhatnak át a határon és hozhatják be az országba vagy vihetik ki termékeiket. A bizottságok Baranyában előreláthatólag egy hétig maradnak és onnan Szegedre, majd Szubotícára jönnek, ahol a megállapodásokat aláírják.

MAGNA
PURA

tökéletesen szabályozza az emésztést, tisztítja a gyomrot és a beleket, megszünteti a gyomorégést.

Gyógyszertárakban és drogériákban egy csomag 4 dinár

Ahol nem lenne kapható, rendelje meg postán az ALGA laboratóriumtól Szűzák, Tvornička ul. br. 91. és mellékeljen levelet a két csomagra 10 dinárt

— Noviszad eladja Ferenc József és Erzsébet királyné képeit. Noviszadról jelentik: Noviszadon akció indult, hogy társadalmi uton városi muzeumot létesítsenek. Ennek az akciónak az élén dr. Mócs Sándor volt főispán áll, aki szerdán eljárt a városnál, hogy Ferenc József és Erzsébet királynénak a város tulajdonában lévő életnagyságu képeit, amelyek Vastagh György művei, adják el és a befolyó pénzt fordítsák a létesítendő városi muzeum céljaira.

— Feltékenységből leütötte a szeretőjét. Donjimiholjácáról jelentik: Putnikovics Szvetozár crnácai gazdálkodó intim viszonyt folytatott a falu egyik legszebb leányával: Bosnyák Dragicával. A szép fiatal leánynak a falu több legénye udvarolt, mire Putnikovics figyelmeltette Drágát és amikor ez sem használt, fejével támadt rá és arcon és fejen súlyosan megsebesítette. A rendőrség Putnikovicsot letartóztatta.

— Vörös verekedés Szrbobrában. Sztaribecsejéről jelentik: Babics-Grgin Milorád szrbobráni lakos az egyik szrbobráni vendéglőben együtt mulatott Mudrinszki Szávával. Mulatozás közben összeszólkoltak, amiből verekedés lett. A verekedésnek a vendéglős vetett véget, aki mindkettőjüket kitétte az utcára. A két verekedő azonban az utcán folytatta a küzdelmet, amelynek hevében Babics bicskájával Mudrinszki hasán és jobb karján súlyos sebet ejtett. Mudrinszkit eszméletlen állapotban lakására szállították és orvosi kezelés alá vetették, míg Babics-Grgint a csendőrség letartóztatta.

— Dukáttolvaj cigányok. Vinkovcéről jelentik: Csopcsics Marijan privlaci gazda panaszt tett a vinkovcei rendőrségen, hogy kőbor cigányok a lakására betörték és husz darab nagy, valamint 14 darab kis aranydukátot elloptak. A rendőrségnek sikerült a tetteseket Jovanovics Jócó cigány és a vele vadházasságban élő Devcsics Marija személyében elfogni. A két tolvaj cigányt átadták az ügyészségnek.

— A Tolnai Világlapja legújabb száma az érdekes képek és olvasnivalók gazdag tárháza. A népszerű hetilap, amely külön regény melléklettel, a Literária árusítóinál kapható.

— A macska. A járásbíró elött rég két asszony állt egymással szemben. Közös műhelyben dolgoztak, de valami ok miatt olyan vita támadt közöttük, hogy egyikük állítólag életveszélyes fenyegetésekre ragadtatta magát volt barátja ellen. A bíró kérdésre izgalomtól reszkelve mondta el a vádló asszony, hogy ellenfele a szemét akarta kikaparni, vitriolt akart az arcába önteni és az azal is megfenyegette, hogyha megtehetné, tüzes kályhában égetné őt szénre. »Ez mind nem igaz« — válaszolt a másik asszony. — »Mindebből én egy szót se mondtam.« — »Mit? — kiáltotta a vádló. — Nem igaz. Hát kérem bíró ur, ez az asszony úgy hazudik, hogy, ha egy macskát nyelne le és farka vége még kinn volna a szájából, akkor is tagadná azt, hogy a macskát egyáltalán látta!« A költői fantáziájú képet azonban a bíró még nem fogadta el döntő bizonyítéknak. A tárgyalást enapolta, amíg újabb tanúk vallomása alapján megállapítható lesz, hogy a két asszony közül melyiknek van igaza.

— Bankett Petschauer Attila tiszteletére. Noviszadról jelentik: Petschauer Attila, a világhírű magyar kardvívóbajnok és a szubotícai versenyen harmadiknak helyezett dr. Schwarz Péter főorvos tiszteletére csütörtökön a Botos-féle vendéglőben kitűnően sikerült bankettet rendeztek, amelyen a Makkabi és a Nak vivóin kívül nemcsak a két egyesület számos tagja, de más sportegyesületek vezetői is megjelentek. A vacsorán Petschauer Attilát meleg ünnepléssel részesítették.

— Dunavízzel látják el a venaci üdülőtelepet. Noviszadról jelentik: A noviszadi egészségügyi felügyelőség arra kérte Noviszad város tanácsát, hogy tegye lehetővé a venaci üdülőtelep Dunavízzel való ellátását. A városi tanács egy víztankot hocsájtott az egészségügyi felügyelőség rendelkezésére, amely csütörtökön vitte fel az első vízszállítmányt a Venacra. A vízszállító autójáratokat valószínűleg rendszeresíteni fogják.

— Német tábornok tanulmányutja Jugoszláviában. Mariborból jelentik: Tamysen porosz tábornok néhány nappal ezelőtt Jugoszláviába érkezett és Mariborban fog néhány hetet tölteni. A német generális pénteken fogadta az újságírókat és arra a kérdésre, hogy utjának mi célja van, a következőket mondotta: »Az én feladatom a német és a jugoszláv nép között a közeledés útját egyengetni.« A Jugoszlávia és Németország közötti jó viszonyra nagy szükség van és ezt mi ép úgy tudjuk és érezzük, mint Önök. A két ország között jó viszony áll fenn és hiszem, hogy ez a jövőben még szívélyesebb lesz. Tamysen tábornok kijelentette még, hogy Mariborban bevárja Hützer német publicistát, aki a napokban érkezik és azután vele együtt Celyébe, Zagrebba és Beogradba utazik és főleg Dalmáciába látogat.

— A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Érdekes képek, cikkek, regény, gazdag rovatok és kottamelléklet teszik változatosabbá az új számot, amely darabmelléklettel »A cárevis« című operettet közli. A Színházi Élet a Literária árusítóinál kapható.

Ne felejtse el hogy az Al-lami osztály-sorsjáték I. osztályának húzást **hétfőn július 9-én** lesz megtar. va. Nagy választék szerezés számokozan csakis
BRISTOL-nál
NOVISAD, Žilježnička ulica 27 6904

— Kibővítették a prcsanjli újságírószanatóriumot. A Prcsanjban (Kotori öböl) levő újságírószanatóriumot a közelmúltban teljesen átalakították és több új teremmel bővítették ki. A sanatórium ezidőszert hatvan ágy fölött rendelkezik. Az újságíróegyesületek tagjai napi ötven dinárért kaphatnak lakást és teljes ellátást a sanatóriumban, a nem tagok számára pedig hatvan dinár a napi panzió.

— Ellopták a pénzt mulatás közben. Szomborból jelentik: Seitz Ferenc csopljai gazda, aki nemrég tért haza Amerikából, bejelentette a rendőrségen, hogy az egyik szombori kocsmában ellopták a pénzt, ötszázötven dollárt és háromszáz dinárt. A rendőrség megindította a nyomozást és a tolvajokat Avramovics Milka, Szlepeševics Juliska és Karanov Zorka pincérlányok személyében letartóztatta. A tolvaj lányoknál a pénz nagy részét meg is találták.

Vojvodinában jól bevezetett
cipőkrém-utazó
felvétetik
„PYRAM“
VELIKA KIKINDA 6755

— A beogradi tanítóotthon kedvezményes áron ad lakást és ellátást a fővárosba ránduló tanítóknak. A Beogradban székelő tanítóotthon közli, hogy teljesen újalakított helyiségeiben kedvezményes áron nyújt ellátást és lakást a fővárosba ránduló tanítóknak és tanítónőknek. A napi ellátás az otthonban 30 dinárba kerül. Az érkezést az otthon vezetőségének előzőleg be kell jelenteni.

— Letartóztatott tolvaj. Noviszadról jelentik: A bácskipetrováci állomásfőnök lakásában néhány nappal ezelőtt tolvajok jártak és onnan nagyobb mennyiségű ruháriumot, valamint értéktárgyakat loptak. A csendőrség a tolvajit Keller Regína cselédleány személyében elfogta. A cselédleány kihallgatásakor azt vallotta, hogy a lopást vélegényének felbujtására követte el és neki adta át a lopott tárgyakat is. A csendőrség a tolvaj cselédleányt letartóztatta.

CHINOFERRIN

kina vasbor a legkiválóbb gyógyszer vérszegénység és súlyos betegségekben lábadozóknak. Kapható a gyógyszerárakban vagy a fölerakatkánál: **Mr. M. Kleščić** gyógyszerész Samobor

— Józsa István ellen elrendelték a vizsgálati fogságot. Noviszadról jelentik: Józsa István sztariibecseji lakost, akit — mint ismeretes — azzal vádolnak, hogy tíz évvel ezelőtt meggyilkolta Gortva István sztariibecseji földbirtokost, pénteken hiállgatta ki Noviszadon Glumac Bogdán vizsgálóbíró. A kihallgatás után a vizsgálóbíró elrendelte Józsa ellen a vizsgálati fogságot.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Egyelőre igen meleg idő, majd nyugat felől zivataros esők várhatók. Később élénk nyugati szelekkel átmeneti hűsülődés valószínű.

Értesítés! A Paraffin theraphia folyó hó 3-ikától kezdve a Lifka-mozi épületéből dr. Vécsei Jenő trg Ciril i Metod 5. sz. alatti lakásába lett áthelyezve. Rheuma, köszvény, ischias, lumbago, idegfájdalmak sikeres gyógyítása; — soványító kurák.

— Hétfőn lép életbe az új záróra- és munkaidőrendelet. A Bácsmegeyi Napló pénteki száma egész terjedelmében közölte a szubotícai főispánság új rendeletét az üzletek záróórájáról és a munkaidő szabályozásáról. A rendelet július 9-én, hétfőn lép életbe.

Könnyítések a magyar vízumok beszerzésénél. Folyó évi július 3-ikától kezdődőleg a Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vízumot szerezni, mert az utasok magyar vízum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapestre kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vízumot. Ez az utítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyeikben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vízumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya hivatalos bélyegzőjével ellátott igazolvány szükséges, mely egy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőnél (Beograd, Palata Akademije, Jakšičeva ul. 2.), mint pedig a felkért SHS. vidéki kereskedelmi testületknél és a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában személyenként 35 dinár árban kapható. Az ilyen igazolvány alapján a vízum Budapestben 50 %-os kedvezményvel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és a gyógycélokot szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vízum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál 50 %-os engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

FILM

— — —

La Perle

A Városi Mozi attrakciója

Egy csillogó fehér függönyre, amely előtt egy fiatal nő mozog, fantasztikus színeket és képeket vetítenek. A fények és színek a leghíresebb orgiákban gyűlnek, szikráznak, vakítanak és néha meglepően szépet produkálnak. Emnyiből áll **La Perle** mutatványa, amellyel csütörtök este mutatkozott be a Városi Moziban. A meztelen táncosnőnek hirdett **La Perle** tulajdonképpen nem táncol, csak áll és hajladozik a rávetített fényekben. Sokkal inkább dicséretet érdemel az a hoszorkányos ügyességű, névtelen mérnök, aki **La Perle** számának a tulajdonképeni konstruktőre, aki csodálatos ügyességgel a vetítésre kerülő barlangokat, virágokat, lepkéket és fantasztikumokat rajzolta, festette és vetíti. Ez valóban ügyes munka és különösen a barlang-kép, tarka lepke és madárfigurát a szubotícai közönség, amelynek nagyrésze először lát ilyen produkciót, a meglepetés örömevel fogadta.

La Perle mutatványával együtt a Városi Mozi Elisabeth **Bergner** híres filmjét, a »Szerelem« című drámát ujtja fel. Amit ebben a filmben a törékeny szépségű, szenvedő és fájdalmasan élő német tragika csinál, az a legtisztább művészet és a nézőnek a legszebb élmény. (L. L.)

SPORT

Az evezősszövetség kongresszusa Palicson

Szombaton délután öt órakor kezdődik a regattaverseny

Az országos evezősszövetség elhatározta, hogy idei kongresszusát Palicson, az evezősversennyel egyidejűleg tartja meg. A kongresszust szombaton este tartják meg a Vigadó terrasán és ez alkalommal fognak dönteni arról is, hogy a jövő évi országos versenyt hol rendezzék. A kongresszuson résztvesz az ország valamennyi evezősegyesülete.

A regattaverseny, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg, szombaton délután öt órakor kezdődik. A szombati napon hat versenyszámot bonyolítanak le és a szünetekben vízipólót és uszóversenyeket rendeznek. Az uszóverseny szombati programja a következő:

50 m. gyorsuszás gyermekek részére, 3x50 m. staféta, 50 m. női verseny,

vízipóló. A vízipólót két kombinált csapat fogja bemutatni. Az A) csapat felállítása: Siflis — Csávosi, Fuderer — Mérei, Vermes, Hajdu, Kovács III. A B) csapat a következő játékosokból áll: Bojnicket — Pavkovics, Vujkovics — Novakovics, Kovács II., Dimitrijevic, Jancsó.

A vasárnapl uszóverseny programja: 50 m. tréfás uszás, vízipóló a következő csapatok között: Maurer — Csávosi, Fuderer — Hajdu, Vermes, Vujkovics, Kovács B. és Bojnicket — Pavkovics, Rieger — Novakovics, Kovács A., Kovács III., Jancsó.

A versenyrendezés figyelemzteti a közönséget, hogy a verseny alatt csónakkal csak a versenypályán kívül szabad tartózkodni.

Jugoszlávia birkozóai az amszterdami olimpiáson

Három szombori és egy zagrebi birkozó vesz részt a világversenyen

Zagreből jelentik: A birkozószövetség a beogradi birkozóversenyeken elért eredmények alapján jelölte ki azokat a birkozókat, akik az amszterdami olimpiádon a jugoszláv színeket fogják képviselni. A szövetség határozata alapján négy birkozó indul a világversenyen és a Vajdaság fejlett birkozóportját jellemzi az a körülmény, hogy a négy versenyző közül három vajdasági és

csak egy zagrebi. Az amszterdami olimpiáson a következő birkozók vesznek részt: *Pehelysúlyban* Milovancev (Szombor). *Könnyűsúlyban* Meltzner (Zagreb). *Közép A) súlyban* Grbics (Szombor). *Közép B) súlyban* Juhász (Szombor). A birkozók Zagreből fognak indulni a holland fővárosba.

KÖZGAZDASÁG

A bácskai tartományi választmány vetőmag akciója. Noviszadról jelentik: A bácskai tartományi választmány az idei gazdasági évben a tavalyihoz hasonló módon nemcsinált vetőmagot bocsájt a gazdasági szervezetek, községek és magánosok rendelkezésére. Azok, akik a nemcsinált vetőmagra reflektálnak, augusztus 15-ikéig jelenthetik be igényüket a bácskai tartomány választmányánál, vagy a Mezőgazdasági Szervezetek Szövetségénél Noviszadon. A vetőmag árait a tőzsdei árak szerint fogja a választmány megállapítani, a szükséges szákokat pedig önköltségi árban számolják föl. Azok, akik a múlt évi akció alkalmával is kaptak vetőmagot, az idei kiosztásnál csak másodsorban jönnek tekintetbe.

Noviszad csak árlejtés utján ad újabb házhelyeket a tisztviselőknél. Noviszadról jelentik: Noviszad a múltban előzékenyen és jutányos feltételek mellett adott házhelyeket a városi és állami tisztviselőknél. A városi törvényhatósági bizottság gazdasági és pénzügyi bizottsága most elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a jövőben tisztviselő által igényelt házhelyeket a kérelmezőknek csak nyilvános árlejtésen adjanak el.

Kinevezték a mezőgazdasági összeírást eszközölő noviszadi bizottságot. Noviszadról jelentik: A bácskai tartomány megkereste Noviszad városát, hogy jelöljön ki szakbizottságot annak összeírására, hogy Noviszad határában kinek, mennyi és milyen minőségű földje van, milyen címen birtokolja azt, egyben írassa össze az állatlományt. Dr. Brota Braniszláv polgármester a mezőgazdasági összeírás elvégzésére Stakics Gztoján, Klicin Predrag és Kiss Gyula városi tanácsnokokat, Djakov Alekszandar rendőrkapitányt és Palanacski György gazdasági intézőt nevezte ki. A bizottság gazdák a mezőgazdasági munkálatok befejezése után fogja megkezdeni működését.

Noviszad parcellázatni akarja a noviszadi sportpályákat. Noviszadról jelentik: Noviszadon sportkörökben kinos feltűnést keltett a városnak az a terve, hogy a jövő év tavaszán lejáró sportpályaszerződéseket nem újítja meg, hanem a sportpályákat parcelláztatja és házhelyek céljaira adja el. A város ezzel szemben a Duna közelében új helyeket engedne át a sportpályák céljaira és azokat örök áron adná el az egyesületeknek. A városnak ez a szándéka katasztrófálisan érné a noviszadi sportot, mert a noviszadi egyletek erejükön felüli áldozatokkal szép sportpályákat létesítettek, azokra klubházakat, tribünöket építettek és kitelepítésük esetén ezeket le kellene bontaniok. Az összes noviszadi sportegyletek nagy akcióra készülnek az elhatározás megmástitása érdeké-

Nyilvános árlejtésen adják bárbe a noviszadi városháza előtt levő ujságos bódét. Noviszadról jelentik: A noviszadi városi tanács július hó 13-ikán délelőtt tíz órakor nyilvános árlejtés utján bérbeadja a városháza előtti dohány és ujságárusító bódét.

Visszaérkeztek a Németországban járt gazdasági delegátusok. Noviszadról jelentik: A németországi tanulmányuton járt jugoszláv gazdasági delegátusok tizenöt napi tartózkodás után pénteken visszaérkeztek Noviszadra.

A szociálpolitikai miniszterium új rendelete a külföldi munkások alkalmaztatásáról. Noviszadról jelentik: Az ipartestületek központjának közbenjárására a szociálpolitikai miniszterium rendeletet adott ki, amely szerint azoknál a külföldi munkásoknál, akiknek alkalmaztatási engedélye június 30-ikán lejárt, az engedély érvényét egy hónappal, tehát július 31-ikéig meghosszabbítja. Egyben felhatalmazta a szociálpolitikai miniszterium az Inspekcia Rádákat, hogy ez év december 31-ikéig való érvénnyel saját hatáskörükben adhassanak ki alkalmaztatási engedélyeket.

TŐZSDE

Zürich, július 6. (Zárlat.) Beograd 9.1375, Páris 20.36, London 25.28 és egyenylcad, Newyork 518.87, Brüsszel 72.425, Milánó 27.245, Madrid 85.70, Amszterdam 209.075, Berlin 123.91, Bécs 273.13, Szófia 3.745, Prága 15.38, Varsó 58.15, Budapest 90.485, Bukarest 3.18.

Zagreb, július 6. (Zárlat.) Páris 22.09—224.02, London 276.64—277.44, Newyork 56.76—56.96, Zürich 10.94.10—10.97.10, Milánó 297.52—299.52, Berlin 13.56.50—13.59.50, Bécs 799.60—802.60, Prága 168.07—168.87, Budapest 990.14—993.14.

Szombori terménytőzsde, július 6. Buza 340—345 dinár, új buza 247.50—252.50 dinár, zab 220—230 dinár, árpa 179—200 dinár, tengeri 287.50—292.50 dinár. Lisztek: 0-ás 460—480 dinár, kettes 440—460 dinár, ötös 425—445 dinár, hetes 320—330 dinár, nyolcas 230—240 dinár, korpa 205—210 dinár. Irányzat búzában tartós, tengeriben lanyha.

Noviszadi terménytőzsde, július 6. Buza bácskai 77—78 kilós két százalékos 345—350, bácskai 78—79 kilós két százalékos 347.50—352.50, bácskai Tiszavidék 78—79 kilós két százalékos 347.50—352.50. Zab bácskai és szerémi 225—230. Tengeri bácskai és szerémi 292—297, bánáti 290—295. Lisztek: bácskai 0gg és 0g 460—470, kettes 440—450, ötös 430—440, hatos 415—425, hetes 340—350, nyolcas 230—240, korpa bácskai és szerémi jutazsákokban 205—210, bánáti jutazsákokban 200—205. Irányzat: tengerinél szilárd, egyébként változatlan. Forgalm: 64 vagon. E hó 7-ikén, ünnep miatt a noviszadi tőzsde nem dolgozik.

Budapesti értéktőzsde, július 6. Magyar Hitel 84.1, Kereskedelmi Bank 111.5, Magyar Cukor 166.5, Georgia 15, Rimamurányi 105, Salgó 68, Kőszén 803, Bródi Vagon 36, Beocsini Cement 227, Ganz Danubius 158, Ganz Villamos 133, Athenaeum 36.5, Nova 51.2, Levante 22, Pesti Hazai 214. Irányzat: nyugodt.

Budapesti gabonátőzsde, július 6. A gabonátőzsdén a kitünő terméshérek hatása alatt újabb nagy áresések voltak. Óbuzából és órozsból már nincs üzlet és ezeket nem is jegyzik. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza októberre 28.82—28.92, zárlat 28.86—28.88, márciusra 31—31.10, zárlat 31.06—31.08, rozs októberre 24.42—24.54, zárlat 24.44—24.46, márciusra 26.16—26.32, zárlat 26.26—26.28, tengeri júliusra 28.70—28.88, májusra 25.14—25.30, zárlat 25.22—25.24. A készárúpiacon: Uj buza 28.30—28.80, új rozs 24.25—24.50, új árpa 23.50—23.75, új repce 43.50—44.50, tengeri 28.75—30, zab 31.50—32.50, korpa 23.75—24.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 382 (—14), Apatin 466 (—7), Bogojevó 448 (0), Vukovár 366 (+2), Noviszad 349 (+3), Zemun 254 (—2), Pancsevó 230 (—2), Orsova 268 (—7). Dráva: Oszi-iek 216. Száva: Beograd 186 (0). Tisza: Senta 214 (—16), Titel 333 (—2).

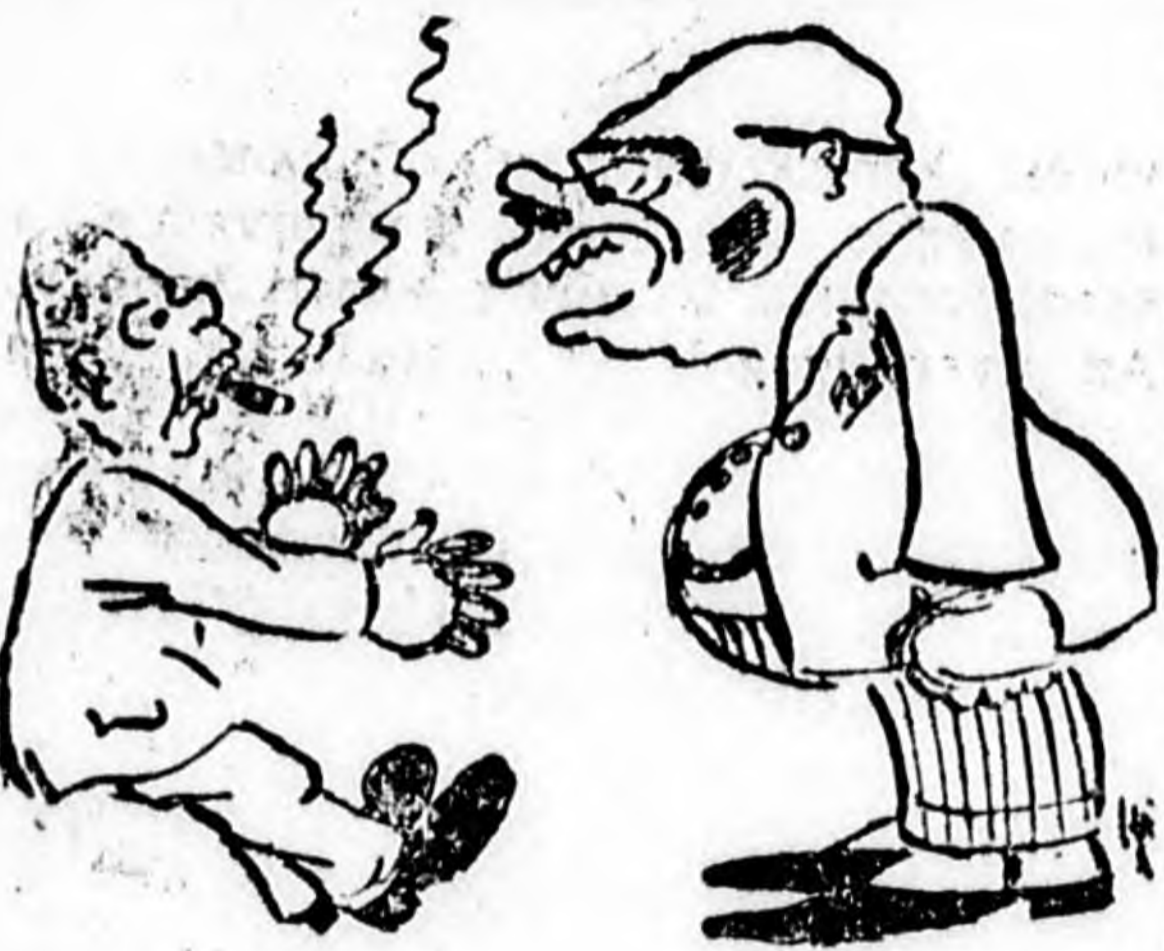
Guido de Verona

a modern olasz regényirodalom legkiválóbb reprezentánsa, eddig még nem hallott hangot szólaltat meg regényeiben, a regényirodalomban eddig még fel nem hozott témák alkotják mondanivalóit és hőseit minden bűnük és hibáik ellenére szívünkbe zárjuk.

Akit nem szabad szeretni 84.— din.
Yvelise 56.—
Életem napsugárban 86.—

Megrendelhetők
**a Minerva r. t. Subotica
könyvostályában**

KINTORNA

— Mondja, mekkora tőkével kezdte az üzletet?
— Csak az eszemmel...
— Szóval, minden nélkül...
*

A szabótól alamizsnát kér egy koldus.
— Nincs semmi — mondja a szabó.
— Hát akkor legalább vasalja ki a nadrágomat.
*

A varietében a bűvész magvaráz:
— ...és végül itt bemutatom önöknek a legnagyobb látványosságot. A mágikus fluidummal, mely kezemből kiárad, a legnagyobb könnyűséggel felemelek tőlem távol levő székeket és asztalokat és tettszék szerinti más helyre teszem azokat át.
Egy hang a publikumból:
— Adja meg nekem a címét. Én elsején költözködni akarok.
*

Brumzala és Pecák találkoznak az utcán. Azt mendja a Brumzala:
— Meg vagy te örülve? Miféle uniformis ez rajtad?
— Levélhordói uniformis.
— Te viszed a leveleket?
— Igen.
— Minden házba?
— De mennyire.
— Minden emeletre?
— Természetesen.
— Az ötödikre is?
— Az ötödikre is!
A Brumzala összecsapja a kezét:
— De hisz ez örült fáradságos! Miért nem adod föl inkább postán?

NYILT-TÉR

Upozorujem općinstvo da za ženine dugove od današnjeg ne odgovaram
6. VII 1928.

Martin Babijanović
sluga gr. klaonice
SUBOTICA

6779

Értesítjük

kedves vendégeinket, hogy vendéglőnket és kellemes nyári kerthelyiségünket szombaton este nyolc órakor nyitjuk meg saját házunkban, a Keresztény Népbank mellett.

Borainkat, konyhánkat, szolid árainkat, előzékeny kiszolgálásunkat jól ismerik volt vendégeink, amiért is szíves pártfogásukat kérjük.

Bačko Petrovoselo.

Horváth György és neje

Iparosok!

Ezennel meghívjuk a t. tagokat *f. hó 8-ikán (vasárnap) d. e. 10 órakor* az ipartestület helyiségében tartandó taggyűlésre.

Tárgy:

Záróra-rendelet.

6792

Elnökség.

A Vajdaság egyik nagyobb városában 15 év óta fennálló

fogorvosi rendelő

a legmodernebb berendezéssel, nagy anyag- és műszerfelszereléssel, valamint a vele kapcsolatos lakásberendezéssel (lakáshelyiséggel) együtt eladó, esetleg bérbeadó.

A rendelő a város legforgalmasabb központján van. Megkereséseket »Biztos jövő« jellegre a kiadóba.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy az eddig Vojnics Z. Kálmán és Fekete Dénesné név alatt fennállott

temetkezési vállalatot

megvettük és azt teljesen újonnan berendeztük.

Módunkban van a leggyorsabbtól a legdrágább kivitelig minden igényeknek megfelelő és legolcsóbb árban temetkezéseket eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Barasics és Vojnics

Használt temetkezési kocsik és egyéb felszerelések eladói

6741

**Most van
alkalma**

**az államnyelvet
könnyen megtanulni**

Megjelent a legmodernebb rendszerű szerb-magyar nyelvkönyv. Irta Vujkovic Marica. Ára 30 din. Portóra 2 dinárt küldjön. Szállítja: MINERVA R. T. könyvostály

Női szabászati szakrajztanfolyam!

KEZDETE JULIUS 9-ÉN

BEIRATKOZNI LEHET:

NAPONTA D. E. 8-TÓL D. U.

6 ÓRÁIG

6579

CSAPÓ SÁNDOR

volt technológiai szakrajz tanítónál

SZUBOTICA

Bárány-köz

Mi okozza a rendetlen székletet

Amint a táplálék a gyomorba kerül, azonnal nagy mennyiségű gyomorsav oldódik fel. Ha a gyomorsav kiválasztódás aulbó, akkor a táplálék erjedő anyaggal kevert savanyu masszává válik, amely órákig a gyomorban marad és ott fájdalmakat idéz elő. Ha azonban Ön egy kis mennyiségű Magna-por-t vesz be vízben feloldva, amint a legkisebb fájdalmat érzi, akkor ezek a kellemetlen görcsök megszűnnek, mert a Magna-por a felesleges savmennyiséget lekötöti, az erjedő anyag kiválasztását meggátolja, a gyomor gyulladással nyálkahártyáját gyógyítja és ezzel rendes és fájdalommentes székletet biztosít.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Csomagja használati utasítással együtt 4 dinár. Ha valahol még nem lenne kapható, rendelje meg postán a »LABORATORIJ ALGA SUŠAK« Tvorňička 91. címtől. Leveléhez mellékeljen 10 dinárt 2 csomagra.

6542

A vajdasági magyar költészet java termését gyűjti egybe a most megjelent

KÉVE

Vajdasági költők anthológiája 1928

Ambrus Balázs, Csuka Zoltán, Debreceni József, Fekete Lajos, Ferenczy György, Földi Ilonka, F. Galambos Margit, Gergely Boriska, Haraszi Sándor, Kovács Antal, Mikés Flóris, Somogyi Pál, Szentelky Kornél és Tamás István

Ára
40
dinár

Megrendelhető a Bácsmegeyi Napló könyvostályánál
Subotica, Zmaj Jovin trg 3

»DAMA«

FEHERNEMŐ-SZALON

TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Aján

valódi lyoni selyemből készült hálóingeket, combinéket, ingbugyikat, **ajándéknak** alkalmas pijamákat, linon zsebkendőket, terítőket

Józan, szorgalmas, megbízható
főmolnárt keresek
2 és fél vasgép automatikus kereskedelmi és vámmalom részére. — Csak olyan egyének pályázatát kérem, akik egy a malomvezetésben, mint a gépek kezelésében teljes jártassággal bírnak. Ajánlatok kor, családi állapot és fizetési igények megjelölésével Jankovics János Első Sombori Üzmalma Sombor — küldendők 6719

FONTOS gabonakereskedők részére!

Stara Pazován, a Buzatér közepén, üzletház tágas raktárakkal, tengeri-csardákkal és villamoserővel hajtott, tökéletesen berendezett

6555

tengeri aszalóval

eladó

Megkereséseket a Takarékpénztárhoz Stara Pazovára intézendők

Hamburger-Gépípar és Vasöntőde
Hegesztés. — Minden másnap öntés.
rás. Tömecskékgyártás, törött géprészek
üzemeltet. Kisztergálás, fogaskerékma-
Ajánlom modern gépekkel felszerelt

IPARVÁLLALATOK
ÉS
GÉPTULAJDONOSOK

Valódi amerikai manilla,

valamint kenderkéveket, továbbá gabonás-, lisztes- és korpászsák-, vizmentes ponyva-, kerti- és tűzoltótömlő- és zsinegáru-szükségletét legolcsóbban

Weitzenfeld és Társa

cégnél Subotica, I., Cara Dušana ulica 1 fedezheti.

Interurban telefon 192

Kérjen árajánlatot! Kérjen árajánlatot!

Pakots József:

Az ember, aki utvesztőbe jutott

Az új emberek világát, tépelődéseit, küzdelmeit, harcait és szenvedéseit, lelkesültségeit és csalódásait, szerelmüket és vágyaikat boncolja nagyszerűen érdekes mese keretében Pakots József regénye. Ahogy a tengerparti sanatórium lakói együtt élnek s ahogy világukban kibontakozik az egész társadalom képe robbanó erővel ragadja magával az olvasó érdeklődését a regény lüktető lendülete.

Ára füzve 48 dinár

Kapható a Minerva r.-t. könyvostályában

PERO VUJKOVIĆ kézműárkereskedés SUBOTICA, HUSPIAC
a közeli huzásokra való tekintettel *f. hó 9, 10 és 11.-én*

A MICIJA-napokat rendez

Részletek e lap vasárnapi számában

5342

Utazóknak

könnyen eladható, jólismert cikk eladásával
nagy mellékkeresetet nyújtunk

Előnyben részesülnek, akik falusi fűszer- és vegyeskereskedéseket, rövidáruüzleteket, könyv- és papirkereskedéseket látogatnak. Ajánlatok „Mellékkereset” jellege alatt a kiadóba küldendők

6767

1-a angol
**Teveször-szif
Balata-szif
Bőr-gépszifak**
jutányos áron kaphatók
KEMÉNY GYULA
Műszaki irodánál
UJUT CA TELEFON 22

**Utazó- és átutazók
figyelmébe!**
Keresse fel modernül berendezett penziómát, ahol napi 55 dinárért étlap szerint ellátást és iszta szobát kap
Hotel Mayland
St. Bača, Vas utca

Eredeti
Mc. Cormick a. katrészek
állandó nagy raktára
AGRIKULTURA, Sombor
Telefon 343. 6797

Paul Reboux Madame du Barry szerelmi élete

Du Barry eselszövényei Versailles-tól Bécsig és Szentpétervárig érnek. A trón menyecze alól, a királyi hálószobák illatos félhomályából a guilotine véres emelvényére vezetett az ut s a kiméletlen bárd fagyos közömbösséggel ütötte le azt a fejet is, amelynek babonás szépségéről legtöbbet álmodtak egykor Franciaországban. A nép fölségessé lett gyermekét úgy végezte ki a fölséges nép, mint az erkölcesinek bomlottságáról hirhadt Lais-t, akinek gyönyöreire a francia nép kincsét és vérért pazarolta a zsarnokság.

Madame du Barry életregényének hátttere maga a tizenharmadik század története: a tulinomult, fényűző ancien régime, amelyet melyt egyik napról a másikra morzsoltt föl a »Nagy Forradalom.« Drámai összeütközése ez a világtörténelmi erőknél s Paul Reboux, a nálunk is jól ismert kitünő regényíró lebilincselő érdekességgel és liktető drámaisággal írja meg.

Ára 40 Dinár

Kapható a Minerva könyvos tályában

NYÁRI KALAPOK kiárusítása
olcsó árakon
Heiduska Mariska
Szubotica

A cserepes virágok neveléséhez szereket, nyájasság részvétel a virág életéhez
A vesztegkéllő aprószármány n. v. 30 év óta becsülettel eva a KOKO ba. omfipov. 12. 10. 12. hz rendszeresen 12. 10. 12. hz csekély adagokkal meglepő háas.
és meleg szív kell. Gyönyörű virágai lesznek, ha KANPO növénytaast használ és a hozzá mellékelt utasításokból megtanulja a helyes virágnevelést. Csoma ja 12.50 és 42 din.
Avesztegkéllő aprószármány n. v. 30 év óta becsülettel eva a KOKO ba. omfipov. 12. 10. 12. hz rendszeresen 12. 10. 12. hz csekély adagokkal meglepő háas.
és meleg szív kell. Gyönyörű virágai lesznek, ha KANPO növénytaast használ és a hozzá mellékelt utasításokból megtanulja a helyes virágnevelést. Csoma ja 12.50 és 42 din.
Gyógyszertárak, drográkt, virág- és mákereskedések árusítják. Szt. illés előfizetés e lenében franko. Utánvétel nem küldök.
Schmacher Z. gyógyszer-vegyilaborat. Crvenka (SHS)
Olvashatja kedden, csüt. tőkön és zombaton

Jégszekrények
mészárosok, heatesek, vendéglősök és magánháztartások részére legolcsóbb forrasa, eisörandú kivite!
Milošević Veljko
Kérjen árjegyzéket! Sombor, Zlatna greda 2

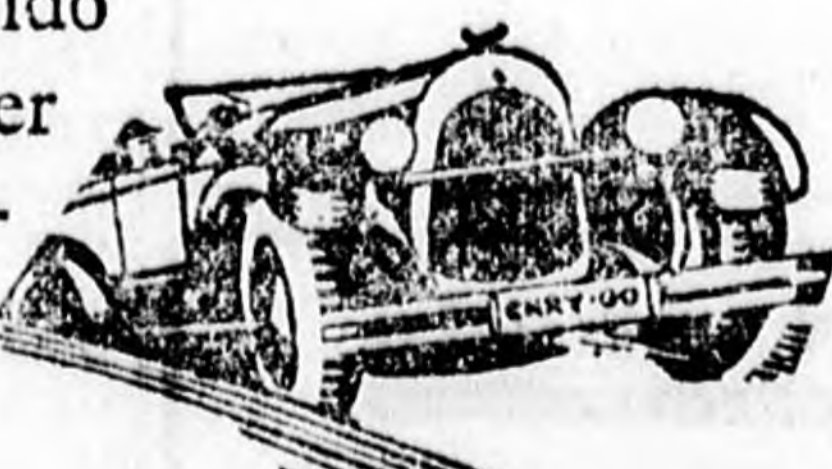
LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ
ZÖLD KERESZT „CROIX VERTE”
KÜLÖNLEGESSÉG
**SALÁTÁKHOZ
MAJONNÉZEKHEZ
FŐZÉSRE
ÉS SÜTÉSRE**
S. R. S. VEZÉRKÉPVISELET
CHANCE FLECHE & CO. BEOGRAD

ELŐNYOMDÁT
legmodernebb stílus rajokkal és köllékekkel legolcsóbban szá lit
LEOPOLD SAMUEL, SENTA
moderna előnyom laberendezési gyára
Relief-festés tanítása az összes hozzávaló festékek, porok és köllékek kaphatók

**A CHRYSLER
TELJESITŐKÉPESSEGE
ÉVEK MULVA IS
VÁLTOZATLAN!**

A Chrysler villámszerű gyorsasága, hirtelen accelerálása, üzemének egyenletessége és zajtalansága könnyen állja hosszú évek kemény használatát. A hathengeres motornak ugyanis hétcsapágyas, nyomásolajozású főtengelye van. A kocsit rázásoktól és zökkenésektől megkímélendő, a karosszéria rugók gumiba vannak ágyazva. A Chrysler fékek hidraulikusak, önszabályzó s egyenletes hatásuk megkíméli a kocsit rángatásoktól és csuszásoktól.

A legerősebb használat és állandó gyors hajtás mellett a Chrysler évek után is oly egyenletesen, zajtalanul és gyorsan fog futni, mint ujkorában!

TEKINTSE MEG—PRÓBÁLJA KI A
CHRYSLEREKET MÉG MA
KÖTELEZETTSÉG ÉS VÉTELKÉNYSZER NÉLKÜL
VEZÉRKÉPVISELO JUGOSZLAVIA RESZERE: W. H. SMYTH, BEOGRAD. KÉPVISELŐ; VRŠAC—ADLER ISTVAN, SUBBOTICA—WEIGAND & CO. SOMBOR—SZILARD ALBERT, DIPL. ING. BAČKA PALANKA—LÖBL SAMUEL ES FIA.
Chrysler Sales Corporation, Detroit, U.S.A.

Szobla, elegancia, horvati eladhatóság, Nem tömeggyártás!

MERCEDES-BENZ
CH. NUSSER Zagreb - Račkova ul. br. 4
Beograd - Krt. Mihajlova ul. br. 52

Podzastupstvo:
Ing. Adolf Pfenningberger, Sarajevo
Dušan Marinković, Mostar
Braća Manuđić, Osijek
Ing. G. Tönnies, Ljubljana
August Bachinger, Novi Sad
Johann Schmidt, Višac

Havi részletre
vásárolhat egy komplett hálót, ebédlt és mindennemű butort. Megnagobbított üzemünkben a legmodernebb bu'orokat elsőrendűen készítjük. Forduljon hozzánk bizalommal, mielőtt butort vásárol!

Szenti és Virág műbutorgyár
Subotica, Sudarevićeva ul. 54-56. Tel. 383

Használja ki az alkalmat,
hogy még ezen a nyáron megszabaduljon reuma, skrofulózis és csonttuberkolotikus fájdalmaitól

Jugoszlávia leggyógyhatásosabb iszapfürdőjében
Ruszanda-fürdőben Melenci (Bánát)

Tüzifa 1-a fűrészgári kemény hulladék 100 kgr.-ként házhoz szállítva **Dinár 26.-**
Kötözött puha hulladék 1 méter hosszban kemény hulladék
1-a búkkhasáb, vegyes hasáb vajontételekben a legolcsóbb napi áron
J. Vujković i Drug
Jukićeva 41 5217 Telefon 669

LIFKA KERT-MOZI

A forró nappalok után az egyetlen természetes hűvösségű esti szórakozóhely!
 Szabad főnyitási! A nyékos kert!
 Csütörtöktől vasárnapig

SZENT HEGY

Télisportok, kristálpaloták jégből.
 Az Alpok legszebb vidékei filmen. A leghíresebb német, sweici és norvég sportolók közreműködésével.

Nagynéném nagynénje!

Vigjáték
 A 12 különböző főszerepben: **HENNY PORTEN**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó közzétételét számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogratott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekre készen állunk válaszolni.

Perzsa-szőnyeget

ne vegyen addig, míg meg nem győződik, hogy **szabott árak mellett** olcsóbban és jobban vásárolhat, mint átutazó ügynököktől, kik mindenféle mesék kíséretében gyakran a vételár felét is elengedik!
 6727 **Balog Lina cég, Subotica**

KOCSIK

töltésépítéshez a gombosi szivattyú felőli részre **felvétetnek**

A munka július hó 15.-én kezdődik, alapár 11 dinár, bélyeglevonás nincs, csak betegsegélyző. Ugyanott

100 kubikosmunkás

loré-hányásra felvétetik
 Jelentkezni lehet:
Hauer Józsefnél, Sentán

LEVELEZÉS

Fatal intelligens diszkrét úri keres olyan önálló, fiatal csinos nőt, aki július végén tengeri fürdőre vele menne. Teljes névvel ellátott fényképes leveleket. Diszkrét jellegre Subotica, postafiók 48. továbbít. 6754

Apróhirdetés a Bácsme gyei Napló részére Szuboticán, az Aleksandrova utcában, Pressburger-féle üzletben is feladható.

HÁZASSÁG

Házasságot előkelő körökben diszkrétan közvetít Amor házasságközvetítő iroda, Temesvár (Románia), Kossuth Lajos u. 21. 6038

Apróhirdetés a Bácsme gyei Napló részére Szuboticán, az Aleksandrova utcában, Pressburger-féle üzletben is feladható.

FOGLALKOZÁS

Borbélysegédet, fiatal jó munkást, azonnalra felvesszék. Zsigmond, Bajmok. 6802

20-évi gyakorlattal bíró vizsgázott gépész, ki a szivógázmotor kezeléséhez ért. állást keres. Baka ügynökség. 6794

Állást változtatni óhajt 27 éves nőtlen tisztviselő könyvelő, szerb horvát, magyar, olasz nyelvtudással, jelenleg nagy malomban felmondatlan állásban. Ajánlatot Existencia jellegére kérek. 6790

Női szabászati tanfolyamot nyitok, amely július 15-től augusztus 15-ig tart, amelyen angol és francia mód szer és divat szerint biztos sikerrel tanítok szabást és varrást. Vidékieknek külön oktatás 8 nap alatt. Hítrü speciális angol és francia női szabó, Stari Bečej, Jović-palota. Képzett jó vasalóányokat felveszek. 6781

Azonnali belépésre keresek kenyérsütésben önálló komoly segédet, jó fizetéssel. Faragó József kereskedő és pék, Bačka Topola. 6793

Gyógyszerész beszél szerbül, németül, magyarul sok évi praxissal, lelkiismeretes, becsületes munkaerő, keres állandó kondíciót, elvállal kíségetést is. Szíves megkeresést Kitarló jellegére a lap kiadójába kér. 6785

15 éves fiamat középiskolával jobb iparos családhoz tanoncnak teljes ellátással adnám. Baka ügynökség. 6800

Cipésmunkást keresek azonnali belépésre. Schäfer Ádám, Vel. Kikinda. 6621

Kereskedelmi utazóknak és képviselőknek, akik fűszerüzleteket mellékfoglalkozásként kis zsebben hordható kollekcióval látogathatnak, szép mellékjövedelem kínálkozik keresett cikk árusításával. — Ajánlatok Rentabler Nebenverdienst jelige alatt a lap kiadóhivatalához intézendők. 6728

Gyógyszerész asszisztens ajánlkozik esetleg azonnali belépéssel 2 hónapi kíségetésre. Választ Pharmacia Poste Restante, Vel. Kikinda címre kér. 6529

Gyógyszerészyakornoki állás töltendő be bácskai nagyközségben, némi praktissal és miniszteri engedéllyel bírók előnyben. Jó fizetés és teljes ellátás. Nyelvtudás szerb, magyar és német. Ajánlatok Pharmacia jelige alatt a kiadóba kéretnek. 6544

Autóval 9-ikén, hétfőn Szerbiába és Macedóniába utazom, két társat keresek kis kollekcióval. Cim a kiadóban. 6744

Utazó, aki jobb fűszer, csemegekereskedésekben és kávéházaknál jól be van vezetve, mellékcikket magával vinne, kerestetik. Ajánlatok Szilvórium jellegére a kiadóhivatalba kéretnek. 6712

Alexa nyakkendőipar, 10 dinárért fordítja ki nyakkendőjét. Korzó. 6708

Fiatalabb irodaerő, gyakorlattal kerestetik. Ajánlatok német vagy szerb nyelven a fizetési igény megjelölésével a Bácsme gyei Napló noviszadi fiókjához 245. sz. alatt címzendők. 6747

Tanonc és kifizető felvétetik Nojcsék Géza fűszerkereskedő cégnél Szubotica. 6761

Akik a jövő tanévre középiskolai tanulóknak lakást és reggelit hajlandók adni, közöljék címüket a kiadóhivatalnál. Középsiskolai tanuló jellegére. 6762

Képviselőt keresünk fizetéssel és százalékkal garanciával Kulára. — Jelentkezni Singer varrógépraktár, Kulára. 6670

Kovácslegényt, jó munkást, keresek rögtöni belépésre. Kovács Ferenc, Bogojévo. 6664

Keresünk egy idősebb és két fiatalabb butorlakatost. Ajánlatokat a következő címre küldendők: Industrija Gvozdenog i Plehanog Nameštaja Toluholj i Gavrilović Skoplje. 6751

Vizsgázott gépész-üzemlakatost állandó munkára felvesszünk, Vujkovic fatelepe. 6766

Butorok és ágyak olcsón eladó. Cim a kiadóban. 6618

Falusi vaskereskedő jelenlegi üzlete felhagyása mellett, városban levő **vaskereskedésbe** nagyobb összeggel **betársulna**
 Ajánlatokat a lap kiadóhivatalába kérek „Szakember” jellegére 6763

Elsőrendű királyhalmi kétéves: **fehér rizlingbor** hoz kimérve **10 dinár**
Spitzer vendéglős Subotica, Pašićeva ul. 6627

Szőlő-és gyümölcsfapermetező anyagok
Kékkő 100% Montecatini és 100% Zorka,
Raffia la Mayunga, Zöldpor 100 fokos valódi,
Kénvirág, Kénpor, Légyförgács, Aloe, Kénmáj 664
Alein Géza és Flai

Traviljai (Trifail) **portlandcement** és építési mész
 saját égetésű mész oított mész kátránypapír elszigetelő, parafás Alabaster gipsz kőpor dunsai homok

Sipos Sándor SUBOTICA, I., Sokolska 8. Telefon 888

Fordson traktor Ford autóbuz Ford teherautó Ford személyautó Oliver ekék
 használt, de üzemképes állapotban állandóan nagy választékban raktáron olcsón kaphatók **Földvári Béla-nál, Stari-Bečej**

Mérnökiskola Altenburg T
 Állami felügyelet alatt **Gépépítés, elektrotechnika, automobil-és repülőgépipítés**
 Ellátás mérsékelt áron a Student Kasinóban. Kívánatra Prospektust küld

Etterem és szálloda nagyon jól bevezetve, a beográdi Teraziján, bejegység miatt **azonnal eladó** Felvilágosítással szolgál a Publikitas A. D. B. o rad, Kralja Milana 8-1. „Hote.” jelige alatt

Pálinkás depot a város legforgalmasabb helyén más elfoglaltság miatt **eladó** esetleg „licno pravoval” társ kerestetik
 Ajánlatokat Radio Reklam Jugoslavija Subotica postafiók 48 továbbít 6756

Szálloda kávéházzal és étteremmel konkurencia nélkül **eladó** Irásbeli érdeklődések Schmolka hirdetőirodába Novisad küldendők 6750

Hirdetéseket Sentán a Bácsme gyei Napló részére **Molnár Sz. Vince** könyvkereskedés vesz fel.

VÁROSI MOZI
 Szombat—vasárnap: A világító technika csodája. Fény-revü „LA PERLE”
 „Viziók az ezüst b. rlangban” — Nagy revüprogram. Film: **Keresd az asszonyt**
 A hős kalandorok filmje. Főszereplő: Tom Mix
 Hétfő—kedd: Ossy Oswalda legjobb vizjátéka **A papucshós**
 A terem a legmodernebb hűtőkészülékkel van hűtve. Hűvösebb, mint a szabadban. — Tiszta, por- és szunyogmentes levegő.
 Előadások kezdete délután 6 és este 9 órakor

VÉTEL-ELADÁS

Különböző régi butor eladó. Megtekinthető délutánonként 3—6 óra között volt Antiquar Knjižara helyiségében, Pašićeva ul. 7. sz. a. 6736

52.000 drb Ia téglá darabonként 45 paráért eladó Save Tekelije ul. 35. 6778

Földjeim kisebb-nagyobb tételekben tanyával és anélkül azonnal eladók. — Baka ügynökség.

Tanya 110 hold idei terméssel azonnal eladó. holdanként 17.000 dinárért. — Baka ügynökség.

Wolfnor gópszijak minden méreben kaphatók Barzel vasúzet, Subotica. 6797

Kiadó azonnal különbejárata kis szoba havi 100 dinárért. Palmotičeva 79. 6774

4—5 HP Hofherr huzatos garnitúra elevátorral, komplett, cséplésre készen olcsón eladó. Csak személyesen tárgyalok. Paja Milić, Sombor, Kralja Petra 2. 6789

70 család méh új kaptárokban kisebb tételekben is jutányos áron eladó. Várad Lukács méhészete, Horgos, Kamarás. 6661

Jégszekrényt ne vegyen addig, míg Ujvári Ferenc asztalosnál, Temerin, meg nem nézi. Prospektus ingyen. 6730

Eladó zöld vöröshagyma vagon-tételekben is Báro Tallián uradalomnál, Nova Kanjiža. 6783

Öt tiszta fajú kölyök farkaskutya 200 dinárjával eladó. Cim a kiadóhivatalban. 6772

18 HP MÁV gépgyári stabil szivógázmotor, 2 darab féderes teherkocsi, 1 drb 1 1/2 HP villanymotor, 3 darab új és használt sörlevegő-pumpa kézi és erőhajtásra jutányos áron eladó. Bővebbet Kardos hirdetőválatnál, Novisad, Vilsonov trg 7. 6569

Fűjógép, villamosventilátor, héber, 100 mm. gyűrűs-ágyak eladók. Hamburger, mašinska industrija, Subotica. 6586

Eladom Bácska-Topolán levő kitűnő forgalmu beszálló vendéglőmet házzal együtt vagy ház nélkül, de a teljes leltár megvételével 6 éves szerződéssel. Az üzlet azonnal átvehető. Csak komoly vevőkkel tárgyalok. Patócs Bonaventura Bácska Topola. 6605

Házrészek, teljesen modern házban földszinten és emeleten örök áron eladók. Bővebbet dr. Biró Andor ügyvéd irodájában. Park Kralja Petra 10. 6689

Szivógázmotor 16 lóerős, huzatos, sátoros, jókarban, olcsón eladó. Alkalmias cséplésre, darálásra, favágásra stb. Érdeklődők forduljanak a házimesterhez Szubotica, Aleksandrova 9. Ügynökök jól díjaztatnak. 6768

Irodai ülőbutort, 2 foteult, divánt megvételre keressünk. Ajánlatokat a kiadóba Iroda butor jellegére kérünk. 6762

Saját készítésű női, férfi és gyermek szandálak a legjobban anyagból legdivatosabbban Klein Jenő orthopéd cipésznel legolcsóbban kaphatók. Subotica, barátok temploma során. Nálam vett szandálak javítását is vállalom. 6626

Apróhirdetés a Bácsme gyei Napló részére Szuboticán, az Aleksandrova utcában, Pressburger-féle üzletben is feladható.

KÜLÖNFÉLE

Családi házak olcsón azonnal kiadók. Közvetítők pénzkölcsönöket olcsó kamattal. Baka ügynökség.

Egy háromszobás, egy kétszobás lakás azonnal kiadó Baka ügynökség, főposta mellett. 6794

Kiadó vendéglő. Szentán a főútcán, a vasúthoz közel, jóforgalmu helyen kiadó haszonbérbe vendéglő szép lakással és vendégszobákkal, kuglipályával, istállóval, ujonnan épített és berendezett mézarszékekkel. — Licno pravo szükséges. — Goldstein Benő, Szentán. 6786

Különbejáratu elegánsan butorozott szoba 15-ére kiadó. Cim: Černovičeva ul. 3. 6771

Istálló fészerezéssel együtt kiadó. Cim a kiadóban. 6738

Szoba-konyha lakás üresen kiadó. Ugyanott egy uccai és udvari butorozott szoba is kiadó. Hadzičeva ul. 4. 6801

A Fötéren új emeletes épületben két szobából és garderoibe szobából álló uccai erkélyes lakás egy vagy két személy részére butorral vagy butor nélkül azonnal kiadó. Ugyanott egy kisebb két szobából álló lakás ugyan-csak butorral vagy butor nélkül egy vagy két személy részére kiadó. Cim Dunav biztosító Vilsonova ul. 11. 6746

Lakások Palicson, fenyvesek sorában azonnal kiadók. Bővebbet Földes, ruhaüzlet. 6724

Teljes ellátásra egy-két fiatalembert (iparos, vagy kereskedő) olcsón elvállalok. Cim: Özv. Grün Márkné, VI. Stipe Grgića 15. (volt Kálmán-ucca.) 5815